

PRED BLIŽNJIMI UKREPI VLADE PROTI ŠPEKULACIJI S STANARINAMI?

Predlogi o podaljšanju veljavnosti sedanjih stanovanjskih pogodb

Posebne komisije naj bi določale »pravične stanarine« - Socialistični poslanec Ferri je zahteval tako vladno politiko, ki bo »dokazala, da je italijanska republika možna dati najširša jamstva vsaki jezikovni manjšini«

RIM, 18. — Senator Montagnani Marelli in še nekateri drugi komunistični senatorji so predložili danes v senatu predlog o imenovanju preiskovalne komisije glede poslovanja odbora za jedrsko energijo (CEN).

Sprico stalnega višanja stanarin so poslanci raznih političnih strank predložili ustrezne zakonske predloge, da bi zavili na pojav spekulacije s stanovanji. Tako so socialistični in demokristjanski poslanci in senatorji predložili svoj zakonik predlog, v katerem je predvideno podaljšanje veljavnosti sedanjih stanovanjskih pogodb do konca prihodnjega leta. Pravosodna komisija poslancev zbornice je danes predlog socialističnih poslancev in se zedinila, da se bo ponovno sestala na zakonodajni stopnji, da bi hkrati proučila še druge podobne predloge. V razgovoru z novinarji je pravosodni minister Bosco dejal, da si vlada pridržuje pravico izreči svoje mnenje o vseh teh predlogih in da ni izključeno, da ne bi vlada sama predložila svojega zakonskega osnutka glede tega načrta.

Hkrati s podaljšanjem veljavnosti sedanjih stanovanjskih pogodb se v teh predlogih predvideva imenovanje posebnih komisij, ki bodo določale »pravične stanarine«.

Med današnjo razpravo v po-

italijanski državi. Govornik je nato poudaril, da je treba ugotoviti odgovornost za sedanje težave in zahteval, da se v bocienki pokrajini toliko let po sporazumu Gruber-De Gasperi, ki je nastalo zaradi delnega uveljavljanja avtonomnega statuta; poudaril je, da gre tu za nedovoljeno odgovornost KD, pa tudi SVP, ki si je utvarjala, da bo našla rešitev vprašanja v kompromisu s KD, na podlagi katerega si je KD zagotovila premoč v tridesetinski pokrajini, za protiuslugo pa je zagotovila premoč SVP v bocienki pokrajini. Na koncu je Ferri zahteval čimprejšnjo objavo poročila »komisije 19. in takojšnjo uveljavljanje njenih predlogov, hkrati pa je zahteval uveljavljanje take politike, ki bo dokazala, da je italijanska republika možna dati najširša jamstva vsaki jezikovni manjšini.

Po govoru obrambnega ministra Andreottija, ki je zaključil splošno razpravo o proračunu obrambnega ministrstva, je v razpravo o proračunu notranjega ministrstva posegel tudi južnotirolski poslanec Dietl, ki je poudaril, da je v skladu s pogodbo, ki jo je podpisal s svojimi strankami do položaja južnotirolski poslanec, da bi bilo vprašanje Južne Tirolske — po sporazumu Gruber-De Gasperi — italijanski notranji vprašanje. Tega vprašanja bi danes ne bilo, če bi upravnica in politična praksa pristojnih urgov upoštevala določila tega sporazuma. Sprito tega, da se je to vprašanje imelo za italijansko notranje zadevo, se dolgo vrsto let ni storilo nič v korist južnotirolskega prebivalstva, in tako je bila SVP prisiljena obrniti svoj pogled na evropsko vprašanje. Pripomnil je, da bi morali tudi bocienki pokrajini priznati status avtonomne države, kakor so to storili tudi v primeru Moliseja, ki ga so odcepili od Abrucosa: isti razlogi, ki večkrat so bili v primeru Južne Tirolske. V ta namen so predstavniki SVP predložili ustrezne zakonske predloge v prejšnji zakonodajni dobi, toda ustrezna komisija ga ni ni imela. Predstavniki SVP ne nameravajo ponovno predložiti tega zakonskega osnutka, ampak bodo raje počakali na rezultate »komisije 19«, ki je »prvi resen in konkretni instrument v konvenciji in duhu pariškega sporazuma. Ko je govoril o razsodbi v Tridentu, je dejal, da je ta razsodba povzročila v južnotirolskem prebivalstvu nezaupanje in italijansko pravico, je nastalo v dvorani negotovost v centru in na desnici. Dietl je napovedal, da bodo južnotirolski poslanci predložili v postopki zbornice predloge in imenovanje parlamentarne preiskovalne komisije glede slabega ravnanja z južnotirolskimi »občenci. Tudi ko je ponovil predlog, da naj bi bocienki pokrajini zaupali skrb za vzdrževanje javnega reda, so ga isti krogi hrupno prekinili. Na koncu je Dietl protestiral zaradi ukrepov državnega pravdnika v bocienki pokrajini proti izvršni moči odbora južne stranke v zvezi z resolucijo SVP o opustitvi razsodbi v Tridentu.

Po zaključku splošne razprave o proračunu notranjega ministrstva so poslanci začeli razpravo o proračunu ministrstva za javna dela. Notranji minister Rumor bo go-

OB NEURADNEM OBISKU ADENAUERJA V RIMU

Demonstracije v Rimu proti Globkeju
Protesti antifašističnih organizacij

Adenauerja sta včeraj sprejela Leone in predsednik Segni - Danes bo kancler odpotoval v Bonn

RIM, 18. — Nocoj so bile v Rimu na Trgu Colonna demonstracije proti navzočnosti Globkeja v Italiji. Globke namreč spremlja Adenauerja, ki je na obisku v Rimu. Demonstranti so nosili tabele z napisi proti nacizmu. Proti demonstrantom so nastopile varnostne sile, in prišlo je do spopadov, pri čemer je bilo nekaj potočenih. Prijeli so deset demonstrantov in jih odpeljali na kvesturo.

Kancler Adenauer je napredal danes neuraden obisk predstavnika južnotirolske skupščine Leoneja in predsednika republike Segni. Ob 11.20 je obiskal Leoneja v spremstvu nemškega poslanika v Rimu Kleiberja in s seboj protokola Holleberga. Adenauer in Leone sta govorila o glavnih mednarodnih vprašanjih, ter o odnosih med Zahodno Nemčijo in Italijo.

Podtajnik v predsedstvu vlade pa je sprejel zahodnonemškega podtajnika za informacije von Haseja, s katerim sta govorila o kulturnih vprašanjih, ki se tičejo obeh držav.

Zatem je Adenauer odšel na Kviral, kjer ga je sprejel predsednik republike Segni. Razgovor, ki je sledil, so označili za privatnega. Segni je povabil svojega gosta na kosilo, ki so se ga udeležili vsi člani zahodnonemške delegacije, med katerimi je tudi Adenauerjev državni tajnik Globke.

Jutri zjutraj bo Adenauer odšel v Ostro, kjer si bo ogledal izkopanine. Ob 13. uri bo v zahodnonemškem poslanstvu priredil kosilo na čast predsedniku republike Segni. Ob 15.30 bo odpotoval z letalom v Bonn.

V uradnih sporočilih niso omenjali, da je pri obisku v Vatikanu spremljal Adenauerja tudi Globke skupno z ostalimi člani delegacije. Agencija ANSA omenja, da je Globkeje le v zvezi z večerjo, ki jo je priredil predsednik republike Segni Adenauerju.

Prav tako ni ANSA poročala o številnih protestih proti navzočnosti Globkeja v Italiji. O tem pa poročajo rimski časopisi, ki zato lahko to šele danes omenjajo.

Tisk je že včeraj opozoril na vrsto obožbov proti vojnu zločinu Globkeju in predvsem na njegov delež pri sprejemanju rasističnih zakonov. Socialistični »A. v. v.« je napisal, da je treba obdržati, da je italijanska vlada, ki protistrala proti prihodu takega človeka v Rim. Prav tako je ne sprejemljiv vsak izgovor, da tak človek »zastopa demokratično državo«.

Proti prisotnosti Globkeja v zahodnonemški delegaciji so ostro protestirali predstavniki italijanske ljudske skupnosti. Predsednik izvršnega odbora Združenja italijanskih partizanov Boldrin in drugi komunistični poslanci Gianfranco Pajetta, Luciano Sandro in Amelino pa so postavili predstavnika vlade in zunanjega ministrstva vprašanje, naj pojasnita razloge, zaradi katerih se italijanska vlada ni uprila prihodu Globkeja v Italijo, ker je ta sodeloval pri sprejetju rasističnih zakonov in nato pri njihovi izjavi. V odgovor je bil član sekcije za zunanje zadeve v ministertvu, ki je vodil Himmler, in ki je bil nedavno obsodjen na dosmrtno ječo zaradi »vojnih zločinov na javnem procesu v Vzhodni Nemčiji«.

Poslanci vprašujejo tudi, kako namerava vlada pokazati svoje odznanje in ljudsko ogorčenje zaradi obiska Globkeja.

Senatorji Terracini, Giuliano Pajetta in Spano pa so vprašali predsednika vlade, zunanega ministra ter pravosodnega ministra, ali so pravosodni opozorili zahodnonemško vlado, da je nedopusten prihod in navzočnost v Italiji znanega rasista Globkeja, ki je odlojen za smrt tisočev italijanskih državljani, ki so bili ubiti na italijanskem ozemlju in v koncentracijskih taboriščih. Vprašujejo tudi, ali se jim ne zdi umestno, da morajo pristojne italijanske

Voditelji ANPI
prispeli v Beograd

BEograd, 18. — Nocoj je prispela z letalom iz Rima v Beograd skupina znanih javnih delavcev in uglednih osebnosti italijanskega odpornekega gibanja. Gostje iz Italije, senatorji Francesco Scotti in Mario Palermo, generalni tajnik Nacionalnega združenja partizanov Italije - ANPI Giulio Mazzoni in Roberto Venturi so budo skupno z Leonidom Tarozzjem, predsednikom Italijanskega združenja bivših deportirancev Francescom Albertinijem in funkcionarjem tega združenja Camilom Grandinijem, ki so popoldne prispeli z vlakom iz Rima, udeležili končne slovesnosti, ki bo popoldne v Beogradu ob praznovanju obletnice ustanovitve italijanske enote v sestavi Narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije.

Na letališču Surčin gostje Beogradu so italijanske goste pozdravili generalni tajnik Zveze združenj borcev Srbije Radan Nedeljković, tajnik sveta združenja borcev NOV Jugoslavije Mirko Galešić in zastopnik italijanskega veleposlanstva v Beogradu.

Tito prispel v Brasilio
Medparlamentarna zveza za Skopje

Zahvala dr. J. Viltana - Nadaljevanje razprave o ohranitvi miru

BRASILIA, 18. — Agencija »France Presse« poroča, da je predsednik Jugoslavije maršal Tito prispel nocoj v brasilsko prestolnico Brasilio, kjer ga je na letališču sprejel predsednik republike Goulart.

(Od našega dopisnika)

BEograd, 18. — Prudsednik republike maršal Tito, ki je s soprogom podpredsednikom zvezne skupščine Miljalkom Todrovicem, državnim tajnikom za zunanje zadeve Jugoslavije Kočo Popovicem in drugimi visokimi funkcionarji odpotoval sinoči polnočni z letalom švedske zrakoplovne družbe S.A.S. na uraden obisk v Brasilio, Cile, Bolivijo in Mehiko, se je na poti v Brasilio zadržal nekaj ur na letališču Monrovia, glavne mesta Liberije. Jugoslovanskega predsednika so na letališču Monrovia, ki je oddaljeno 100 km od glavnega mesta Liberije, pozdravili vršilec dolžnosti predsednika republike, podpredsednik republike in druge visoke osebnosti Liberije. Po uradnem sporočilu je bilo potovanje z letalom od Beograda do Monrovia udobno. Predsednik republike je popoldne s svojim spremstvom nadaljeval pot z letalom proti

Brasiliji.

Med letom nad Italijo, Libijo, Alžirijo, Nigerijo, Gornjo Volto, Slonokoščeno obalo in Gvinejo je maršal Tito poslal šefom omenjenih držav pozdravne brzojavke, v katerih izraža svoje najboljše želje za njihovim osebnim srečo in napredkom narodov njihovih držav. Dvainpetdeseta konferenca Medparlamentarne zveze je izrazila danes ponovno svoje sočutje jugoslovanskim narodom ob nesreči, ki je doletela glavno mesto Makedonije, ter je povabila parlamente in vlade držav udeležencev konference, naj pomagajo Jugoslaviji pri obnovi Skopja. Delegati so

z aklamacijo sprejeli resolucijo, ki je predložila skupno poročilo, v kateri je pred dnevi obiskala Skopje. V resoluciji se ugotavlja, da je materialna škoda in trpljenje prebivalstva mnogo večja, kot se je predvidevalo, ker je 90 odstotkov stanovanih porušenih in večina prebivalstva živi pod šotori. V resoluciji se izraža žrtvam spoštovanje in se izrekajo bratski pozdravi prebivalstvu, katerega hrabrost in dostojanstvo presega vsa človekova obdobjanja, in poziva parlamentarne zveze države, da se v imenu jugoslovanskega parlamenta zahvalijo zastopnikom inozemskih parlamentov za njihovo moralno podporo in podudari, da bo novo Skopje simbol mednarodne solidarnosti.

Predsednik 52. konference Medparlamentarne zveze dr. Joža Viltan se je v imenu jugoslovanskega parlamenta zahvalil zastopnikom inozemskih parlamentov za njihovo moralno podporo in podudari, da bo novo Skopje simbol mednarodne solidarnosti. Medparlamentarne zveze so danes dopolnjevali nadaljevanje razprave o ohranitvi miru. Kot včeraj se je tudi danes v razpravi manifestirala enotnost pogledov vseh delegatov glede potrebe ohranitve miru, uveljavljanja miriljubnega sožitja in nadaljevanja razvoja mednarodnega sodelovanja. Mnogi delegati so ugotovili, da je moskovski sporazum ustvaril pozitivne pogoje za razvoj mednarodnega položaja in so izrekli mnenje, da bi ustanovitve nejeziških držav v veliki meri prispevalo k zboljšanju oziroma uresničenju končnega cilja popolne razorožitve. Konferenca je popoldne nadaljevala delo v komisijah.

B. B.

Ben Bela sestavil
novo vlado

ALŽIR, 18. — Predsednik alžirske republike Ben Bela je sestavil danes novo vlado. Polkovnik Bumedien bo ostal prvi podpredsednik vlade in minister za obrambo. Mohamed Said in Rahab Bitat pa bosta drugi in tretji podpredsednik. Zunanji minister je Abdelaziz Buteflika.

Rahab Bitat je sporočil, da je odklonil funkcijo tretjega podpredsednika nove alžirske vlade. Izjavil je: »Ne morem sprejeti izključno častnih funkcij. Došla je, da bo še dalje ostal član političnega sveta FLN«.

Proces proti Kurdom
v Ankari

ANKARA, 18. — Pred vojaškim sodiščem v Ankari se je začela razprava proti 49 osebam, ki jih obtožujejo, da so hoteli ustanoviti neodvisno kurdsko državo v turškem ozemlju s tujimi pomočjo.

Državni pravdnik je zahteval smrtno kazen za 25 obtožencev in oprostitev ostalih zaradi pomanjkanja dokazov. Pet obtožencev so zaradi nedavno, vse ostale pa leta 1959.

DANES

Med vsemi antifašisti in naprednimi ljudmi Italije vlada upravičeno ogorčenje zaradi navzočnosti nacističnega Adenauerja v italijanski državi. Danes včeraj z Adenauerjem vred povabil na kosilo celo sam predsednik republike Segni. To ogorčenje tolmači pred parlamentom vprašanje, ali senatorji, ki so danes predstavniki vlade, saj je Globke odgovoren za smrt tisočev italijanskih državljani; združene partizanov v svojem pismu Leoneju poudarja, da je navzočnost Globkeja v Rimu žalitev spomina na padle partizane, ki so bili ubiti večji dnevniki opozorjajo javnost na Globkejevo udeležbo pri zločinih v Italiji. Sinoči pa so bile v Rimu ostre demonstracije, proti katerim so nastopile varnostne sile in prišlo je do spopadov. V zvezi s tem je bil tudi demonstrantov potočenih, devet pa so jih priprili.

Posebni odbor OZN je včeraj pozval glavno skupščino in Varnostni svet, naj upošteva možnost izključitve Južne Afrike iz OZN. Pihvali je tiste države, ki so danes v zvezi s tem, v smislu poziva, naj se države, ki so predvse večji dnevniki opozorjajo javnost na Globkejevo udeležbo pri zločinih v Italiji. Sinoči pa so bile v Rimu ostre demonstracije, proti katerim so nastopile varnostne sile in prišlo je do spopadov. V zvezi s tem je bil tudi demonstrantov potočenih, devet pa so jih priprili.

V glavem mestu Indonezije so bile vse večerjani dan tako hude protifalšistične demonstracije, da je vlada popolnoma uvedla vojaško silo, ki je bila namenjena preprečitvi razsajanja anglo-ameriškega vpliva. V Djakarti krožijo po ulicah britanske patrulje. Malajska vlada, ki je prekinila diplomatske odnose z Indonezijo in s Filipini, je sklenila okrepiti svoje vojsko. Vprašanje Velike Moje bo Indonezija predložila skupščini OZN.

Kennedy bo danes sprejel
črnske voditelje

Veliko ogorčenje po vsej deželi zaradi rasističnega nasilja

BIRMINGHAM, 18. — Danes je bil v Birminghamu pogreb drugih treh nedolžnih žrtv rasistične podivjanosti. Davi je ves Birmingham žaloval. Baptistična cerkev, ki je deloma porušena, je bila natpana ljudi.

Ogorčenje nad rasističnim nasiljem v Birminghamu se je razširilo na vsa dežela med naprednimi krogi ZDA. V Washingtonu je skupina demokrističnih in republikanskih senatorjev pod vodstvom senatorja Humphreya pozvala Kennedyja, naj prihodnjo nedeljo razglasi državno žalovanje. Skoraj gotovo je, da bo Bela hisa pozitivno odgovorila na to zahtevo, ker predstavlja voljo večine predstavnikov senata sprito dejstva, da so jo postavili senatorji obeh strank.

V nedeljo pripravljajo iste organizacije, ki so organizirale 23. avgusta pohod na Washington, več vrsto mirnih sprehodov po večjih ameriških mestih, da protestirajo proti rasističnim zločinom in da izrazijo žalovanje nad nedolžnimi žrtvami. Na vseh krajih ZDA vlada veliko razburjenje med črnimi prebivalstvom. Črnci so danes poveli odzvali pozivu svojih voditeljev, naj ostanejo v mestu. Noben črnc ne odgovori na nasilje z nasilnimi dejanji. Med nedeljo in demonstracijami so kvečjemu metali kamenje in poskodovali poslopja, toda ranili niso nobenega policaja in nobenega civilista. V New Orleansu pripravljajo črnski voditelji pohod na ob-

NADALJNA ZAOSTRITEV MED INDOEZIJO IN ANGLIJO

Obsedno stanje v Djakarti
po celodnevnih demonstracijah

Demonstranti so razdeljali britansko poslaništvo - Indonezija bo predložila zadevo malezijske federacije OZN, vendar pa poudarja, da je še vedno pripravljena na sporazum

DIJAKARTA, 18. — Indonezijski zunanji minister je izjavil, da bo Indonezija predložila vprašanje Velike Moje OZN. To je Subandrio izjavil pred odhodom v New York.

Danes so delavski sindikati prevzeli nadzorstvo nad številnimi britanskimi družbami v Indoneziji. Toda ministri za industrijo je pozval sindikate, naj vrnejo podjetja britanskim lastnikom.

Davi je okoli 15.000 demonstrantov prišlo pred britansko poslaništvo v Djakarti. Napreli so v okoli metali kamenje, zatem pa so vrli v poslopje, razoseli indonezijsko zastavo ter zažgali pohištvo in dokumente. Policiji je komaj uspelo rešiti osebe poslancev. Poslanik ni bil v uradu. Pozneje so demonstranti skušali napasti rezidenca angleškega poslaništva, toda policija jim je to preprečila.

Danes krožijo po indonezijski prestolnici vojaške patrulje. Ameriški poslanik v Djakarti je izjavil, da je vojska dobila ukaz, naj prevzame nadzorstvo nad mestom, da vzpostavi red.

V Djakarti so nocoj razglasili obsedno stanje zaradi silovitih demonstracij, med katerimi so demonstranti razdeljali anglo-ameriško poslaništvo, zažgali več britanskih avtomobilov in kompleks družbe Shell blizu prestolnice.

V Londonu je britanski zunanji minister lord Home povabil svoj urad indonezijskega poslaništva in mu sporočil protest angle-

V Bernu ratificirali
konvencijo z Italijo

RIM, 18. — Na današnji seji senata je bil predložen v diskusijo načrt zakona, ki ga je že odobril ministrski svet in ki se tiče ratifikacije Italijanskošvicarske konvencije o socialni varnosti, ki je bila podpisana v Rimu 14. decembra 1962.

Iz Berna pa javljajo, da je švicarski narodni svet (poslanska zbornica) ratificiral novo italijanskošvicarsko konvencijo, ki nadomešča do sedaj veljavno Konvencijo iz leta 1951. Za konvencijo je glasovalo 14 poslancev, trije so glasovali proti, nekateri pa so se vzdržali.

Novo konvencijo je senat že odobril. Med drugim določa popolno enakost ravnania med italijanskimi in švicarskimi državljani glede starostnega zavarovanja ter razširja na italijanske delavce invalidniško zavarovanje, ki so ga v Švici uvedli leta 1960. Diskusija v švicarski zbornici je bila skrajno kratka. Minister Tschudi je poudaril, da je švicarska konfederacija storila vse, kar je mogla, da zadovolji italijanskim zahtevam v korist petsto tisoč italijanskih delavcev, ki so zaposleni v Švici. Pripomnil je, da je naveden konvencijo povezana z rezultati razgovorov za revizijsko sporazum o emigraciji, ki so sedaj v teku z italijansko vlado.

OB OBISKU PREDSEDNIKA TITA V NEKATERIH DRŽAVAH LATINSKE AMERIKE

Brazilijska in njeno gospodarstvo

Združene države Brazilije za znatno večjo v zadnjih letih kaj nenačakano razvoju gospodarstva. S 75 milijoni prebivalcev na 8,5 milijona kv. km, predstavlja to eno od največjih in najbogatijih držav na svetu. Brazilija ostala država kave, katere delež v izvozu je tri četrtine celotne dohodka. Vendar razvoj zaradi ugodnejše politične in s tem tudi gospodarske orientacije napreduje, čeprav še nekoliko negotovo.

Investicijska politika

V zadnjih letih porabilo 13 do 16 odst. družbenega proizvoda v investicijske namene. Sredstva, ki jih v ta namen daje država, postopoma rastejo. L. 1949 je država sodelovala pri investiranju s 4,4 odst., do leta 1967 pa je ta delež narasel na 5,7 odst. vrednosti družbenega produkta. To ni rezultat neke namerne politike, temveč odraz razmer, kajti investicijska politika se šele oblikuje. Zasebne investicije nastajajo z dobički in prihranki, upoštevanje kapitala pa je sodelovalo leta 1955 z 1,1 odst., a leta 1960 že z 12,9 odst. Skupna investicijska sredstva v letih 1949-1960 so se gibala takole:

Skupno v mrd CR \$	v odst. od bruto proizvoda skupaj država zasebniki
1949	32,3
1957	137,9
1958	181,0
1959	288,0
1960	355,6

Zunanja trgovina

Rekli smo, da je bila zunanja trgovina do nedavno omejena na izvoz kave, a s tem v zvezi na izvoz vsega, kar potrebujejo ob neopolni razvisti gospodarstva. Do l. 1954 je prevladovala močna težnja po uvozu blaga, ne da bi skrbeli za ravnovesje med izdatki in dohodki. Visoka cena kavi na svetovnem trgu je krila uvoz le nekaj časa. L. 1954 pa so bili že prisiljeni, da z novo devizno politiko vplivajo na zunanjo trgovino.

Saldo trgovinske bilance v mrd CR \$	Dinamika rasti (1953=100)
1950	-1,9
1954	6,7
1958	-18,0
1959	-32,2
1960	-58,0
1961	-45,0

Positivna je bila plačilna bilanca leta 1955 in 1956. Kakšno so trgovske zveze te države z inozemstvom, vidimo po stikih, ki jih ima naša država. Jugoslavija je izvozila v Brazilijo leta 1960 blaga za 1,7 milijarde deviznih din, lani pa za 4 milijarde, kar je 2 odst. celotnega jugos. izvoza. V istem razdobju se je uvoz iz Brazilije zmanjšal na 0,4 odst. celotnega uvoza. Na listi blaga, ki ga izvažamo, je kaviščina in amoniakova soda, superfosfat, sebumi in cepiva, žica, brezšivne cevi, merilni instrumenti, električne peči, fotofilmski trakovi, traktorji, ladje, helikopteri, druga blago. Uvažamo pa je kavo, sisalovo vlakno, železovo rudo in eksotični les. Čeprav je Brazilija gospodarsko opirna na druge, predvsem ameriške partnerje, bilo v njenem interesu povečati multilateralne odnose, ne glede na daljavo, zlasti ker se v glavnem času politično nagiba k socialističnim državam. To je domalo nujno tudi zato, ker njeno gospodarstvo prehaja v fazo pospešenega razvoja.

Težnja po gospodarskem ravnateljstvu

Družbeni proizvod kljub velikim socialno ekonomskim težavam v posameznih sestavnih državah združene Brazilije raste. V nemajhnih meri je to pripisati 10 odst. rasti industrijske proizvodnje po l. 1955. Skupna vrednost družbenega proizvoda je po cenah l. 1949 narasla lani na 425 mrd kruzairov (100 CR \$ je 0,17 ZDA \$), s čimer hočemo reči, da se je v dvanajstih letih podvojila.

Napredek torej je, problem je le v tem, da je takšnega ekonomskega giganta v razvoju nekoliko prepočasen. To se vidi zlasti, če vzporedno družbenega proizvoda merimo na enega prebivalca. Ta indikator kaže največjo stopnjo rasti v l. 1961 in je 4,5 odst. proti prehodnemu letu. Možnosti za nadaljnjo rast so tem večje, ker v Braziliji najdemo manjšo koncentracijo premoženja v rokah posameznikov kot v drugih kapitalističnih državah. Posebno na jugu države, kjer nastaja pretežno del narodnega dohodka, je vidna razmeroma enakomerna razporeditev posesti. Petina dohodka kljub temu sledi iz premoženjskega dohodka podjetnikov. Zato je glavni del sedanje vlade pod vodstvom predsednika Goularta agrarna reforma.

Iz številnih podatkov lahko sklepamo, da Brazilija potrebuje sredstev in pomoči za svoj ekonomski progres. Nekatere industrijske stroške, čeprav nedavno ustanovljene, obratujejo z nizko produktivnostjo. Naravnost nepomembna je storilnost v kmetijah tistih pokrajin, kjer je zemlja nerodovita. Tu bi osebni prejemki presegali dohodek, če bi jih izplačevali kakor zahteva delo. Ker tega ni, trpi prebivalstvo pomanjkanje vsega. Od mase osebni prejemkov izplačajo 20 odst. v sektorju prometa, ki je v rokah zasebnih podjetnikov, in s tem vplivajo na politiko med. Državni sektor je prisiljen, da bi vzdržal ravnovesje, črpati sredstva iz drugih gospodarskih področij. Ta prenos sredstev je eden od vzrokov inflacije, ker je financiran s papirno emisijo denarja. Na tak in podoben način se oblikujejo

poslovanja v državi, je tolikšna kot med Kanado in nerazvito azijsko državo od vseh. Na tem kompleksu se odloča ne le gospodarska, marveč tudi politična prihodnost Brazilije. Mnogoča se prebujajo in združujejo. Ustanovljena je prav zaradi tega posebna uprava za ekonomski razvoj Severozhoda, ki pripravlja načrt za prepotrd tega območja države. Ta regionalni program je vključen v triletni plan industrializacije celotne Brazilije in tvori njegovo jedro. Na skrajnem jugu te pokrajine je kot ključni objekt zgrajena jeklena z močljivostjo 130 tisoč ton, njej pa sledijo elektrarne, komunikacijski objekti, zadrževalne in druge. V drugo etapo izgradnje severozhoda bo država dolžila okrog tristo milijonov dolarjev. Če ne bo prišlo do težav pri kreditiranju teh investicij od Medameriške banke in »Zveze za progres Latinske Amerike«, ki vodi tiho vojno z brazilsko vlado iz poznanih vzrokov, bo tudi najzahtevnejši del Brazilije gospodarsko in socialno napredoval.

V Bistrici pri Trzinu je zasedal Svet akademij SFRJ. Med udeleženci zasedanja so bili (od leve proti desni) dr. Marko Kostrenčič, dr. Sinisa Stanković, Josip Vidmar, dr. Milko Kos, tajnik uprave zagrebške Jugoslovanske akademije Ivan Ilić, dr. Grka Novak, dr. ing. Miroslav Karšulin, dr. France Stele in Velibor Gilgorić

NESREČE V KALIFORNIJI, BRAZILJI, MEHIKI

Pri dveh cestnih nesrečah čez štirideset oseb mrtvih

Kljub ukrepom oblasti v Mehiki mnogo smrtnih primerov na državni praznik

SALINAS (Kalifornija), 18. — Sedemindvajset delavcev je izgubilo življenje in dvaintrideset jih je bilo ranjenih, ko se je v kamion, na katerem so se peljali, zaletel vlak na nekem prehodu. Nesreča se je zgodila približno 12 km južno od Salinas. Zdi se, da je tedaj vlak vozil s hitrostjo 80 km na uro in da je po trčenju vozil naprej še kilometer, preden se je ustavil.

Na tovornjak se je spravilo najmanj šestdeset ljudi, ki so posedli na štiri dolge klopi. Samo eden je bil v kabini poleg vozača. Ko se je vlak z vso močjo zaletel v tovornjak, je kabina kar odletela več metrov daleč. V tem pa je bila za šoferja in njegovega soseda v kabini rešitev: ostala sta skora nepoškodovana.

RECIFE (Brazilija), 18. — Tovornjak s tridesetimi potniki — skupino kmetov, ki so šli na sejem — se je v mestu Carina zaletel v neki zid. Pri tem je bilo šestnajst oseb mrtvih in štirinajst ranjenih.

CIUDAD MEXICO, 18. — Kot poročajo tujakinski listi je bilo v dveh dneh državnega praznika osemindvajset mrtvih in sto še osemindvajset ranjenih. Oblasti, ki so že računale z nevarnostjo, so v dveh 15. in 16. septembra prepovedale vse alkoholne pijače, istočasno pa uvedle obsežno kampanjo, da bi prebivalci vsaj začasno ne imeli s seboj orožja. Kljub temu pa je bilo mnogo streljanj in pretepi, ki so sledili popivanju, so bili krivi za smrt številnih žrtev.

V Dalmaciji so našli staro podmornico

SPLIT, 18. — Dva potapljača sta po naključju našla pred otokom Pelagrujem v Dalmaciji podmornico neznane pripadnosti. Trup podmornice, ki je dolg 40 m, ima na prednjem delu razpok, vendar pa po mnenju potapljačev trupa samega voda ni zalepa.

Potapljača sta se potopila, da bi našla izgubljeno sidro neke motor-

ne ladje splitskega oceanografskega inštituta. Domneva se, da je bila podmornica potopljena že v prvi svetovni vojni. Sedaj jo bo spravil na površje splitski pomorski muzej.

Dario Fo nekaterim ni všeč

MILAN, 18. — Predstavo komedije Daria Foja »Isabella, trčcaravella e un cacciaballe«, ki ima za snov zgodbo o Kolumbu, je ta večer motila skupina mladih ljudi, od katerih so jih 10 prijavili sodišču. Do prekinitve je prišlo v drugem dejanju, ko je Franco Rame izrekel besede, pri katerih je mogoče misliti na Franco. To je v prizoru, ki se nanasa na vojake Francije proti Španiji l. 1500.

Presadili so jetra

BOSTON, 18. — Skupina kirurgov je presadila nekemu pacientu, ki je bil bolan na jetrih.

RASISTIČEN ZLOČIN

V Južni Afriki ranjen črnski športni funkcionar

Kaže, da je nanj streljal neki policist

JOHANNESBURG, 18. — Dennis Brutus, črnskega predsednika južnoafriškega nerasističnega odbora za olimpijske športe, so večer zvečer pripeljali v bolnišnico. Dobil je dva strela v želodec in njegovo stanje je zelo resno. Kaže, da je streljal nanj neki policist. Do streljanja je prišlo v neki ozki ulici blizu neke policijske postaje. Zdravniki v bolnišnici so izjavili, da so bili strel oddani iz neposredne bližine in da so Brutusa, tako operirali. Dajejo mu tudi pogoste transfuzije krvi.

Brutus, ki ima 38 let in je učitelj, je pretekli mesec pobegnil v Swaziland. Nekoliko pozneje bi namreč moral pred sodišče pod obtožbo, da se je udeležil neke prepovedane prireditve. Potem je odšel v Mozambik, kjer ga je portugalska policija aretirala v Lourenço Marques. V ponedeljek ga je ta policija predala južnoafriškim oblastem.

Neka zdravnica, ki sicer zdravi Brutusa, je odšla v bolnišnico ter je dva policista, ki sta strela oddala, v kateri se nahaja Brutus, prosila, da bi smela svojega pacienta obiskati. Zdravnica je nato povedala, da je ob tej priložnosti eden od policistov vprašal drugega: »Ali jo takoj aretiramo ali streljamo tudi nanjo?« Vendar je zdravnica uspela priti v Brutusovo sobo ter z njim govoriti nekaj sekund.

Zvedelo se je, da je policija bolniškim sestram ukazala, naj ne obvestijo Brutusove osebnice zdravnice. Toda dve uri po operaciji je kdo skrivaj obvestil zdravnico, ki je takoj odšla v bolnišnico.

V Istanbulu potres v Španiji orkan

ISTANBUL, 18. — Danes zvečer ob 20,05 so v Istanbulu čutili močan potresni sunek. Med prebivalstvom je nastala velika panika in ljudje so pritekli na ceste. Ne ve se, če je bilo kaj škode in žrtev.

Potresni sunek so občutili tudi v severnovzhodni pokrajini Turčije. Ni vesti o škodi ali žrtvah.

ALICANTE (Španija), 18. — V času, krajšem od ene ure, je v Alicante nastala prava reka, ki je zdelja ljudi, pohištvo, vozila, živino in drevesa. Huda nevihta je povzročila, da so se vse vodne struge takoj napolnile, medtem ko so navadno suhe.

Doslej pogrešajo šest oseb, mnogo pa se jih je rešilo v prav živahnih okoliščinah. Med smrtnimi žrtvami je tudi neka 4-letna deklica, ki je bila z ostalo družino v avtomobilu, ki ga je zajela voda. Drugi so se rešili s tem, da so se več ur oklepali nekega drevesa. Voda je odnesla s seboj več vozil. Hudo so tudi prizadeli turisti, ki so bili v nekem mednarodnem campingu. Nevihta jih je zajela med spanjem. Vsi so se sicer rešili, toda voda je zajela vodo, šotore, rulote. Mnogi turisti, v čimoma Nemci, so pri tem izgubili vse, še potne liste. Nastanili so jih v zaslišan bivaljših, ter jim nudili okrepila.

Obrežna cesta je v dolžini kakih 15 km preplavljena po vodah nekega hudournika.

EMANS, 18. — Petinštidesetletni Ballard, ki je zaposlen pri neki zavarovalni družbi, je zmagal na natečaju »Najlepši plešec Francije« v letu 1963, ki je bil večer v Le Mansu. Gre za poseben kongres, na katerem sta bila prisotna tudi dva delegata iz Italije.

Koliko motornih vozil in potnikov je letos prišlo čez mejo v Slovenijo

Primerjava števila motornih vozil in potnikov, ki so v prvih sedmih mesecih letošnjega leta prestopili slovenske mejne prehode, z istim razdobjem lanskega leta, izkazuje znova visok porast. Po podatkih Zavoda SR Slovenije za statistiko je prišlo v prvih sedmih mesecih letos v Jugoslavijo v 219.239 osebnih avtomobilov, 5861 avtobusov in 6826 motornih kolesi 734.670 potnikov (brez drobno obmejnega prometa) — nasproti 397.384 potnikom v istem razdobju lanskega leta. Od tega je prišlo 56.152 potnikov z vozili z jugoslovansko registracijo (lani 45.785).

Od tujih potnikov jih je prišlo letos v Jugoslavijo največ iz Avstrije, in sicer 264.777 (v istem razdobju lani 130.680) s 77.415 (35.099) osebnimi avtomobili, 1706 (1216) avtobusov in 2057 (821) motornimi kolesi. Po številu drugi najmočnejši pritek potnikov je bil zabeležen iz Italije, in sicer 178.376 (99.500) pot-

nikov z 58.604 (34.910) osebnimi avtomobili, 1274 (1299) avtobusov in 3270 (1735) motornimi kolesi, na tretjem mestu pa je Zah. Nemčija, od koder je v sedmih mesecih prišlo v Jugoslavijo 136.787 (68.285) potnikov in 45.807 (22.274) osebnih avtomobilov, 396 (289) avtobusov ter 574 (260) motornih koles. Močan porast prihoda motornih vozil in potnikov je bil letos zabeležen tudi iz Francije, od koder je prišlo 18.387 potnikov ali 6531 več kot v istem razdobju lani, in 6368 osebnih avtomobilov nasproti 4298 v lanskem letu. Franciji sledijo Nizozemska s 15.712 potniki (lani 1213), Švica — 11.919 (6954) potnikov in 3793 (2198) osebnih avtomobilov, Belgija — 11.485 (6339) potnikov, in 2900 (1704) osebnih avtomobilov, Anglija — 12.064 (5725) potnikov in 4002 (2118) osebnih avtomobilov itd.

V prvih sedmih mesecih letos je

V Istanbulu potres v Španiji orkan

ISTANBUL, 18. — Danes zvečer ob 20,05 so v Istanbulu čutili močan potresni sunek. Med prebivalstvom je nastala velika panika in ljudje so pritekli na ceste. Ne ve se, če je bilo kaj škode in žrtev.

Potresni sunek so občutili tudi v severnovzhodni pokrajini Turčije. Ni vesti o škodi ali žrtvah.

ALICANTE (Španija), 18. — V času, krajšem od ene ure, je v Alicante nastala prava reka, ki je zdelja ljudi, pohištvo, vozila, živino in drevesa. Huda nevihta je povzročila, da so se vse vodne struge takoj napolnile, medtem ko so navadno suhe.

Doslej pogrešajo šest oseb, mnogo pa se jih je rešilo v prav živahnih okoliščinah. Med smrtnimi žrtvami je tudi neka 4-letna deklica, ki je bila z ostalo družino v avtomobilu, ki ga je zajela voda. Drugi so se rešili s tem, da so se več ur oklepali nekega drevesa. Voda je odnesla s seboj več vozil. Hudo so tudi prizadeli turisti, ki so bili v nekem mednarodnem campingu. Nevihta jih je zajela med spanjem. Vsi so se sicer rešili, toda voda je zajela vodo, šotore, rulote. Mnogi turisti, v čimoma Nemci, so pri tem izgubili vse, še potne liste. Nastanili so jih v zaslišan bivaljših, ter jim nudili okrepila.

Obrežna cesta je v dolžini kakih 15 km preplavljena po vodah nekega hudournika.

EMANS, 18. — Petinštidesetletni Ballard, ki je zaposlen pri neki zavarovalni družbi, je zmagal na natečaju »Najlepši plešec Francije« v letu 1963, ki je bil večer v Le Mansu. Gre za poseben kongres, na katerem sta bila prisotna tudi dva delegata iz Italije.

Koliko motornih vozil in potnikov je letos prišlo čez mejo v Slovenijo

Primerjava števila motornih vozil in potnikov, ki so v prvih sedmih mesecih letošnjega leta prestopili slovenske mejne prehode, z istim razdobjem lanskega leta, izkazuje znova visok porast. Po podatkih Zavoda SR Slovenije za statistiko je prišlo v prvih sedmih mesecih letos v Jugoslavijo v 219.239 osebnih avtomobilov, 5861 avtobusov in 6826 motornih kolesi 734.670 potnikov (brez drobno obmejnega prometa) — nasproti 397.384 potnikom v istem razdobju lanskega leta. Od tega je prišlo 56.152 potnikov z vozili z jugoslovansko registracijo (lani 45.785).

Od tujih potnikov jih je prišlo letos v Jugoslavijo največ iz Avstrije, in sicer 264.777 (v istem razdobju lani 130.680) s 77.415 (35.099) osebnimi avtomobili, 1706 (1216) avtobusov in 2057 (821) motornimi kolesi. Po številu drugi najmočnejši pritek potnikov je bil zabeležen iz Italije, in sicer 178.376 (99.500) pot-

nikov z 58.604 (34.910) osebnimi avtomobili, 1274 (1299) avtobusov in 3270 (1735) motornimi kolesi, na tretjem mestu pa je Zah. Nemčija, od koder je v sedmih mesecih prišlo v Jugoslavijo 136.787 (68.285) potnikov in 45.807 (22.274) osebnih avtomobilov, 396 (289) avtobusov ter 574 (260) motornih koles. Močan porast prihoda motornih vozil in potnikov je bil letos zabeležen tudi iz Francije, od koder je prišlo 18.387 potnikov ali 6531 več kot v istem razdobju lani, in 6368 osebnih avtomobilov nasproti 4298 v lanskem letu. Franciji sledijo Nizozemska s 15.712 potniki (lani 1213), Švica — 11.919 (6954) potnikov in 3793 (2198) osebnih avtomobilov, Belgija — 11.485 (6339) potnikov, in 2900 (1704) osebnih avtomobilov, Anglija — 12.064 (5725) potnikov in 4002 (2118) osebnih avtomobilov itd.

V prvih sedmih mesecih letos je

knjige ~ gledališče

glasba ~ slikarstvo

MILICA OSTROVŠKA

Kljub vsemu odpor

Knjiga »Kljub vsemu odpor« je knjiga o ustaji in oboroženem uporabi proti okupatorju v Mariboru od leta 1941 do jeseni 1943. Napisala jo je prof. Milica Ostrovska, ki jo že poznamo kot avtorico več podobnih knjig. Ta je podobno delo objavljala že v mariborskem Večeru, dopolnjeno pa je sedaj izšlo v knjižni izdaji pri založbi Obzorja. Delo je pravi mozaik dogajanj in usod komunistov, socialdemokratskih, zavetnih ljudi, ki so bili kakorkoli povezani z mrežo odporniškega Maribora in ki so s svojim pogumom in najrazličnejšimi akcijami pripomogli k oboroženemu uporabi proti nemški in italijanski okupaciji.

O uporabi v Mariboru je sorazmerno malo pismenega gradiva, kar je razumljivo, če vemo, v kakih razmerah se je vodila oborožena borba proti Nemcem v tem mestu in na Stajerskem sploh. To velja posebno za prvi dve leti, leto 1941 in 1942. Zato si je avtorica knjige že kmalu po osvoboditvi zadala nalogo, da zbere in zapiše pričevanja neposrednih udeležencev oboroženega upora v Mariboru. Pri svojem delu je odkrivala vedno nove zveze in ilegalne postojanke Maribora. Tako so nastali zapisi, ki jih je objavila v Večeru. Objava teh zapiskov pa je omogočila nove dopolnitve in preverbe, ker so se z novimi podatki jasljali novi udeleženci osvobodilnega boja. Avtorica je tako dopolnjevala svoje gradivo in zbiral nova tuda na podlagi vsega tega napisala knjigo, ki je zdaj izšla. Seveda je avtorica uporabila tudi nekatere pisne virov, tudi okupatorjen material, zlasti za preverjanje točnosti posameznih pričevanj. Tako je nastala zagnana knjiga, ki govori o borbi proti okupatorju v Mariboru.

Knjiga Milice Ostrovske je napisana s svojevrsno metodo. Avtorica memoarskega gradiva neposrednih udeležencev in uporablja neposredno, temveč je na podlagi njega sestavila posamezna poglavja, ki govorijo o določenih sovražniških postojankah, o posameznih dogodkih in o ljudeh, o vsaki poglavja pa je okroženo celoto. Tako ta knjiga ni zbirka spominov, ker avtorji spominov in pričevanj neposredno ne nastopajo, temveč je na podlagi memoarskega gradiva to neke vrste kronika osvobodilnega boja v Mariboru. Seveda so v knjigi številne podrobnosti, tudi manj pomembni dogodki, nekatere stvari so opisane z različnih zornih kotov, toda vse skupaj daje ta pester

mozaik, veličastno podoba teškega boja, ki so ga vodili na predni liniji v Mariboru v prvih dveh letih okupacije. Seveda pa delo še ni zgodovinska analiza, temveč poljudno napisana knjiga, mimo katere pa noben zgodovinar ne bo mogel iti. Knjiga »Kljub vsemu odpor« je svetel spomenik borcem za svobodo. Nedvomno je, da bo pomenila tudi spodbudo za nadaljnje zbiranje spominov in pričevanj udeležencev narodnoosvobodilnega boja v Mariboru. Nudila pa bo — kot je to želja izrazil avtorica — tudi gradivo, ki ga bodo lahko uporabili umetniki za oblikovanje epopeje o požrtvovalnosti, trpljenju in junstvu naših ljudi.

Uspel koncert Godbeno-pevske skupine »Pavle Kernjaka« v Bilčovsu

Vsi, ki smo šli na povabilo Slovenskega prosvetnega društva »Bilka« na glasbeno prireditev, ki nam jo je na povabilo našega društva posredovala Godbeno-pevska skupina »Pavle Kernjaka« iz bližnjega St. Ilje, lahko trdimo, da je bil večer v soboto 7. septembra nad vse prijetno in lepo doživetje. Godbeno-pevska skupina »Pavle Kernjaka« nam je za spremembo v vsakdanjem toplem življenju v izjavi in zapela vrsto lepih pesmi in popevk, ki so nam vsem tako blizu, naše in domače.

Kljub deževnemu vremenu je številno občinstvo napolnilo dvorano pri Miklavcu v pričakovanju, da bodo prečeli vsi lep večer. Pozdravne besede je spregovoril Janko Ogris st. že s svojim nagovorom izrekel zborovodcu Pavlu Kernjaku zahvalo in priznanje, kakor tudi vse njegove godbeno-pevske skupine, za veliko prispevanost, ki jo vlagajo v ta novejši način naše kulturno-prosvetne dejavnosti za ohranitev in širitev naše vedno lepe narodne glasbene umetnosti na Koroškem.

Godbeno-pevska skupina »Pavle Kernjaka« si je zadala nalogo, da podpre domačo pesem v času nekeke stagnacije in utrjevanja zborovske petja. Velik in nesporen uspeh tega prizadevanja je ponosno izpričali uspešni koncert v Bilčovsu. Koncert in sledeči družinski večer, ki sta za vse udeležence neizbrisno prijetno doživetje. Le redkokdaj je uspel tako neprisiljeni kontakt med odrom in dvorano, kakor smo ga doživeli na tej prireditvi v Bilčovsu. Lepo je bilo, da so se tudi starejši poslušalci navdušili do viška, spontanega odobravanja in aplavza ni hotelo biti ne konca ne kraja. Nezmajljano navdušenje je bilo opaziti tudi ob družabnosti še opolnosti.

Skupina razpolaga z odličnimi solisti: Miro Kernjak, Albert Sima, Folter Sima, Beti Pišek in Rani Maierhofer. Na koncertnem sporedu so bile narodne pesmi, popevke in nekaj šlagerjev. Več narodnih je zapel Miro Kernjak, med temi »Jes s'm ta lipp Sima«, nekaj šlagerjev je zapel Albert Sima ter je najbolj ugajala »Bella Maria«, ki jo je moral ponoviti. Folter Sima je zapel med drugimi tudi »Mojele, lezem m'ne«, »Katroc« in z velikim priznanjem »O, Regina«. Beti Pišek pa je odlično pel »Moj rodn kraj« in »Moj fantič ja na Tirolski bandero«. Rani Maierhofer je pa zapela popevko skupno z Albertom Simo.

Med godbeniki ne smemo pozabiti omeniti mladega Pavla Kernjaka, ki igra kar tri instrumente, namreč trobento, pozvono in harmoniko. Najmlajši muzikant je pa Joze Ivonnik ter je pravi godbeni talent. V kratkem času je to druga zasedba godbeno-pevske skupine. V začetku so jo gotovi krogi v svoji ozkostranosti razbili in s tem prikrajšali mlade nadarjene ljudi za glasbeni napredek.

Harmonično prijetno in odkrito razpoloženje je vladalo ves večer med skupino pevcev in godbenikov ter med občinstvom. Vsi smo se počutili kot ena sama družina, ki se veseli naše skupne lepe slovenske pesmi in melodije. Ura je kazala že daleč preko polnoči, ko smo se morali posloviti. Bilčevščani se podj Pavlu Kernjaku zahvaljujemo za vse lepo, kar nam je njegova godbeno-pevska skupina podarila, obratno pa se tudi Kernjakovi godci in pevci zahvaljujejo SPD »Bilka« v Bilčovsu, da je urredil tako brezhibno organizirano, predrsem svoj za slušnem prosvetaku Janku Ogrisu.

(Sloveški vestnik)

Smemli bodo »Otok vdova«

Na teren je »išlo manjša ekipa« »Viba filma«, da bi si (pod vodstvom režiserja Franceta Stiglica) ogledala kraje okrog Zadra in Splita ter na Hvaru, kar nameravajo konec septembra začeti s snemanjem drugega letosnjega celovečernega igranega filma tega podjetja. Scenarij za »Otok vdova« je napisal Ivan Ribič (filmski naslov še ni dokončen). Glavni motivi: srečanje bivšega esesovca — zdaj turista na Jadranu — z vdovami, katerih možje je dal postreliti pred dvajsetimi leti. Igralci se niso dokončno izbrali. Film bo stal predvidoma 55 milijonov din.

Tri holandske princeze so se predvčerašnjim peljale k neki ceremoniji v parlamentu. Po poti pa so se konji, vpreženi v kočijo, splašili. Kočijaž je zletel s svojega sedea na tla in si zlomil nogo. Princeze so odnesle zdravo kožo, lahko pa bi se tudi zanje huje končalo

Tri holandske princeze so se predvčerašnjim peljale k neki ceremoniji v parlamentu. Po poti pa so se konji, vpreženi v kočijo, splašili. Kočijaž je zletel s svojega sedea na tla in si zlomil nogo. Princeze so odnesle zdravo kožo, lahko pa bi se tudi zanje huje končalo

SOBA SAMCA

Četrtkova črtica

Dež je bobnal po oknu, za katerim je stala Mary Flynn in gledala v neurje z očmi, polnimi jeze. Nič ni slikala neurja. Ni videla vode, ki se je penila preko prenapolnjenih žlebov. Videla je samo oba moža, ki sta nosila nosilnico s truplom in jo potisnili v mrtvaški avtomobil.

«Ta capin me je ukanil,» je sikala gospa Flynnova. «Niti prebrite pare ni imel, razen tega pa mi dolguje še najemnino za zadnji mesec. No, kaj takega se mi ne bo več zgodilo.»

Videla je, kako sta oba moža zaloputnila z vrati. Avto se je odpravil.

«Tako, opravljeno je,» je rekla gospa Flynnova in se obrnila od okna. Opremljena soba, ki je bila zdaj prazna, je bila v prvem nadstropju. Bila je zadušljiva in mračna kakor grob. Gospa Flynnova je urno preoblekla posteljnino, pometla sobo in uredila zavese.

Stopila je po stopnicah navzdol in mrmrala: «Moram ven, četudi bi prekle padle z neba!»

V preusobi je ležala na mizičji emajlirani tablici. Pograbila jo je, odprla vrata in v ključ vratom, in mrazu maršnemu vnetu, odšla v kamniti vhodni prostor. Urno je obesila tablico na žebelj pred vrati in odšla nazaj v sobo.

Zdaj je bila zadovoljna. Tablica je bila izobesena in je sploščala vsakomur, ki je prišel mimo, da je soba prazna. Vaba je visela na trnku. Flynnova je upala, da bo prišla prava riba in ugriznila vanjo.

Postavila je za zopet na prežo ob oknu. Dehela zavasa jo je skrivala pred pogledi mimoidočih. Cesta je bila kot izmračen.

Toda ni stala še četrta ur ob oknu, ko je prišel po cesti možki v plašč z zavrhanim ovratnikom in se ustavil pred hišo. Trenutek pozneje je odprl vrta vrata in stopil na vrt. Toda se preden je utegnil pritisniti na zvonec, je gospa Flynnova že odprla vrata.

«Prečital sem tablico,» je prišel.

Gospa Flynnova je brž opazila, da je bila njegova obleka dobre kvalitete in v dobrem stanju — kolikor je pač to dež dovoljeval.

«Najemnina znaša deset dolarjev na teden. Plača se vnaprej.»

«Najprej bi si sobo rad ogledal,» je dejal možki. «Če vam je prav.»

Stopila je pred njim po stopnicah in mu pokazala sobo.

«Lepa soba,» je dejal. «Malo starinska, toda udobna.»

«Ali jo boste vzeli?»

«Bom,» je dejal in že držal listnico v rokah. Iz nje je izvel kel bankovec.

«Dovolj bo za deset tednov,» je dejal in se nasmehnil. «Upam, da najemnina ne boste zvišali.»

«Deset je, deset ostane,» je odgovorila urno. «Imenujem se Flynn, Mary Flynn. Kako je že vaše ime? Zaradi potrdila, veste.»

«John Walker. Potrdila pa ne potrebujem.»

«Oh, preveč ste zaupljivi. Potisnila vam bom potrdilo pod vrata v sobo.»

Pospirela ga je po stopnicah navzdol. «Strašen dan,» je pripomnila na. «Ali ne bi popili čašice čaja, preden odidete zopet na ta grozni dež?»

«Ne, hvala. Morda tedaj, ko se bom vrnil.»

Odšel je.

Cez pol ure se je Walker vrnil, obložen s kovčki. Gospa Flynnova ga je pričakala ob pogrnjeni mizi. Na njej sta stali dve skodelici, srebrna daga za sladkor in kadež za kotiček s čajem.

«Odlotite svoje kovčke in vstopite,» je grnila.

Kmalu je sedel pri mizi. Bil je močan aromatičen čaj, skoraj črn.

«Na tak dan, kot je današnji, je čaj zlata vreden,» se mu je nasmehnila. «Bala sem se, da ga čaja sploh ne pijete.»

«O, pač, posebno tako močnega, kot je vaš.»

V svoji borbi za popolno enakopravnost ameriški črni niso sami. Ne glede na simpatije, ki jih v svoji borbi uživajo po vsem svetu, je na njihovi strani vedno več dobroslovstvenih Američanov, in še posebej razumnikov in umetnikov. Slika nam prikazuje skupino ob izmed zadnjih protestnih manifestacij proti plemenski diskriminaciji

NA ZELENEM KONTINENTU SO SE NASELILI ŽE PRED STOLETJI

Uveljavitev jugoslovanskih izseljencev v raznih deželah Latinske Amerike

Dubrovčani so že v XVI. stoletju pluli proti obalam Brazilije - Vincenc Martolosić in Vice Bune, namestnika španskega kralja v Mehiki - Kje in kdaj so zrasla jugoslovanska naselja - Nacionalna zavest izseljencev v teku prve in druge svetovne vojne

V zvezi z obiskom jugoslovanskega predsednika Tita v Južni Ameriki je v Jugoslaviji opaziti tudi dokajšnje zanimanje za ta, kot ga tudi imenujejo, zeleni kontinent. Dejansko imata Jugoslavija in Južna Amerika precej skupnega, čeprav bi se to zdelo še tako čudno in neverjetno. V raznih državah Južne, ali — kakor ji tudi pravimo — Latinske Amerike, živijo danes najmanj okrog 250.000 jugoslovanskih izseljencev. V večji ali manjši meri, posamezno in v skupinah, leži živje na vsem ozemlju in med lednimi obalami Ognjene zemlje in Panamo, pa še naprej proti severu do Mehike in Karibskega morja.

Ze od samega začetka množičnega izseljevanja jugoslovanskih ljudi v tujino, so se mogli do tudi usmeriti v Južno Ameriko. Tisoči Dalmatincev, kasneje pa tudi iz ostalih jugoslovanskih pokrajin, so se naselili v Braziliji, Čilu, Argentini, Boliviji in drugih deželah Latinske Amerike.

Od južnih Slovanov so s tem delom sveta prvi prišli v stik Dubrovčani. Ždi se, da so njihove ladje že v XVI. stoletju

plule do obal Brazilije in Karibskega morja. Dubrovčani Vincenc Martolosić in Vice Bune se omenjata celo kot namestnika španskega kralja v Mehiki, kar pa znanstveno ni do celja potrjeno. Hrvat, Ferdinand Konščak — imenovan Gonzaga Gonzales, ki je kot misijonar prišel v Mehiko l. 1730, pa je bil znan pisatelj, raziskovalec življenja Indijancev in avtor prve zemljepisne karte Spodnje Karifornije.

Leta 1873 so dalmatinski izseljenci prišli do Urugvaja. Prvo jugoslovansko naselje je bilo ustanovljeno v Buenos Airesu med 1840. in 1850. letom. Skoraj v istem času je raslo tudi prvo naselje v Antofagasti, v severnem predelu Čila. Desetletje kasneje, l. 1880, je bila ustanovljena kolonija na skrajnem jugu Čila, in Južne Amerike, v Magellanovi id. Iz Antofagaste so se izseljenci pomaknili proti Boliviji. Že okrog l. 1880 se je večja skupina Jugoslovancev naselila v mestu Oruro, potem v La Pazu, Cochabambi, Potosu in ostalih krajih dežele.

Hkrati so se jugoslovanska naselja ustanovila na vzhodni in

zahodni obali kontinenta, posebej v Čilu (Punta Arenas, Santiago, Valparaiso, Iquique). V Braziliji, kjer živi danes okrog 30.000, po nekaterih ocenah celo 50.000 jugoslovanskih izseljencev, pa je samo na področju Sao Paula naseljenih okrog 10.000 Dalmatincev in Slovencev. Močnejše skupine so naseljene v brazilski državi Minas Gerais, na večjo skupino Makedoncev pa naletimo celo na skrajnem jugu Ognjene zemlje.

Prvo svetovno vojno so izseljenci, kot njihovi rojaki v domovini, dočakali pripravljeni, da se bore za osvoboditev in združitev. Na proglas avstro-ogrskega konzula v zvezi z mobilizacijo so izseljenci odgovorili: «Vzeti v roke orožje proti lastnim bratom bi za nas pomenilo sramoto. Sprito tega grožnjenega protestiramo proti takšnim pozivom, ki jih vlada, ki je rabel našim bratom in narodom, naslavlja na nas!» Obenem pa so izrazili željo, da se bore na strani svojih srbskih bratov, da bi skupno z njimi pozdravili sonce svobode.

V Antofagasti je bila na zborovanju izseljencev iz vse Jugoslavije ustanovljena borbena patriotska organizacija «Jugoslovanska narodna obramba», ki je razvijala svojo dejavnost po vsem kontinentu. Vdile so jo vidne osebnosti, kot Paško Baburica in Frano Petrinović. Ustanovljena je bila tudi dobrovoljska organizacija «Jadranska legija». Stevilni izseljenci so odšli v Evropo, da bi se borili za

osvoboditev in združitev jugoslovanskih narodov.

Izseljenci v Čilu, Braziliji in Boliviji pa svoje domovine tudi v najtežjih dneh njene zgodovine niso pozabili. Mnogi so bili v največji meri so podprli osebovalni protifašistični boj svojih bratov v stari domovini. Obnovljena je bila «Jugoslovanska narodna obramba» in na novo ustanovljena «Svobodna Jugoslavija». Najdoslednejši in z vso poštenostjo priznanje osvobodilnega boja. Občudovanja vredna je tudi materialna pomoč, ki so jo, poleg že omenjenih organizacij, nabrali Koordinacijski komite za pomoč Jugoslaviji in Boliviji, izseljenci v Sao Paulu in Mehiki preko društva «Yugoslavia libre», skupno z izseljenci iz ostalih predelov sveta.

Pa tudi danes ti ljudje jugoslovanskega porekla, lojalni in pošteti državljani svoje nove domovine, z največjo pozornostjo in ljubeznijo spremljajo napore in uspehe svoje stare domovine. Trenutno se z vso vne mo pripravljajo na sprejeto jugoslovanskega predsednika Tita, ki v njem vidijo ne samo draga gosta in poglavarja svoje rodne dežele, marveč tudi iskrene prijatelja dežel, ki v njih oni danes žive.

A. S.

Za letošnjo jesen in zimo so spet v modi pletenine. Volnene jopice pa so zelo dolge, celo močno preko bokov. Tudi volnene kapuce bodo v modi na pr. za šport v hribih

odgovarjala in če je primerna njihovega tipu.

Zanimiva je tudi ugotovitev, da se Tržačanke pri izbiri barve za lase že vedno najraje odločijo za svetle in pa za temno rdeče lase in da v glavnem odklanjajo raze druge modne barve, ki so se drugod že uveljavile. Prav tako se mnoge Tržačanke raje odločijo za raze barvne šampone, ali čače, ki jih je mogoče odstraniti s pranjem glave in si pridržijo tako možnost, da se kadarkoli vrnejo k svoji naravni barvi.

In kakšne prieseke bodo imele Tržačanke teden in zimo? V glavnem pričakuje, ki zahtevajo kratke lase, kot je pač v modi. Toda za večerne priložnosti si bodo tudi one privoščile raze vložke umetnih las, ki omogočajo že večjo izbiro, lepih in okumih pričesk. Za uporabo lasulj pa se v glavnem misli odločiti, čeprav prinašajo časopisne slike in vesti o čedalje večjem uveljavljanju lasulj v modi ženskih pričesk. V tem so pač Tržačanke bolj konservativne.

A. S.

Radio Trst A

12.00 Plošč: 12.25 Tretja stran: 12.35 Uspeli motivi: 12.45 Parnski glasbeniki: 12.55 Simfonični koncert.

Koper

6.15 Jutranja glasba: 7.00 Preno: 7.15 Glasba za dobro jutro: 7.30 Otroški kotiček: 7.45 Berilo in pesni: 8.00 in 12.30 Glasba po želji: 8.40 Orkester: 9.15 Glasba po želji: 9.40 Glasba po želji: 10.15 Glasba po želji: 10.40 Glasba po želji: 11.15 Glasba po želji: 11.40 Glasba po želji: 12.15 Glasba po želji: 12.40 Glasba po želji: 13.15 Glasba po želji: 13.40 Glasba po želji: 14.15 Glasba po želji: 14.40 Glasba po želji: 15.15 Glasba po želji: 15.40 Glasba po želji: 16.15 Glasba po želji: 16.40 Glasba po želji: 17.15 Glasba po želji: 17.40 Glasba po želji: 18.15 Glasba po želji: 18.40 Glasba po želji: 19.15 Glasba po želji: 19.40 Glasba po želji: 20.15 Glasba po želji: 20.40 Glasba po želji: 21.15 Glasba po želji: 21.40 Glasba po želji: 22.15 Glasba po želji: 22.40 Glasba po želji: 23.15 Glasba po želji: 23.40 Glasba po želji: 24.15 Glasba po želji: 24.40 Glasba po želji: 25.15 Glasba po želji: 25.40 Glasba po želji: 26.15 Glasba po želji: 26.40 Glasba po želji: 27.15 Glasba po želji: 27.40 Glasba po želji: 28.15 Glasba po želji: 28.40 Glasba po želji: 29.15 Glasba po želji: 29.40 Glasba po želji: 30.15 Glasba po želji: 30.40 Glasba po želji: 31.15 Glasba po želji: 31.40 Glasba po želji: 32.15 Glasba po želji: 32.40 Glasba po želji: 33.15 Glasba po želji: 33.40 Glasba po želji: 34.15 Glasba po želji: 34.40 Glasba po želji: 35.15 Glasba po želji: 35.40 Glasba po želji: 36.15 Glasba po želji: 36.40 Glasba po želji: 37.15 Glasba po želji: 37.40 Glasba po želji: 38.15 Glasba po želji: 38.40 Glasba po želji: 39.15 Glasba po želji: 39.40 Glasba po želji: 40.15 Glasba po želji: 40.40 Glasba po želji: 41.15 Glasba po želji: 41.40 Glasba po želji: 42.15 Glasba po želji: 42.40 Glasba po želji: 43.15 Glasba po želji: 43.40 Glasba po želji: 44.15 Glasba po želji: 44.40 Glasba po želji: 45.15 Glasba po želji: 45.40 Glasba po želji: 46.15 Glasba po želji: 46.40 Glasba po želji: 47.15 Glasba po želji: 47.40 Glasba po želji: 48.15 Glasba po želji: 48.40 Glasba po želji: 49.15 Glasba po želji: 49.40 Glasba po želji: 50.15 Glasba po želji: 50.40 Glasba po želji: 51.15 Glasba po želji: 51.40 Glasba po želji: 52.15 Glasba po želji: 52.40 Glasba po želji: 53.15 Glasba po želji: 53.40 Glasba po želji: 54.15 Glasba po želji: 54.40 Glasba po želji: 55.15 Glasba po želji: 55.40 Glasba po želji: 56.15 Glasba po želji: 56.40 Glasba po želji: 57.15 Glasba po želji: 57.40 Glasba po želji: 58.15 Glasba po želji: 58.40 Glasba po želji: 59.15 Glasba po želji: 59.40 Glasba po želji: 60.15 Glasba po želji: 60.40 Glasba po želji: 61.15 Glasba po želji: 61.40 Glasba po želji: 62.15 Glasba po želji: 62.40 Glasba po želji: 63.15 Glasba po želji: 63.40 Glasba po želji: 64.15 Glasba po želji: 64.40 Glasba po želji: 65.15 Glasba po želji: 65.40 Glasba po želji: 66.15 Glasba po želji: 66.40 Glasba po želji: 67.15 Glasba po želji: 67.40 Glasba po želji: 68.15 Glasba po želji: 68.40 Glasba po želji: 69.15 Glasba po želji: 69.40 Glasba po želji: 70.15 Glasba po želji: 70.40 Glasba po želji: 71.15 Glasba po želji: 71.40 Glasba po želji: 72.15 Glasba po želji: 72.40 Glasba po želji: 73.15 Glasba po želji: 73.40 Glasba po želji: 74.15 Glasba po želji: 74.40 Glasba po želji: 75.15 Glasba po želji: 75.40 Glasba po želji: 76.15 Glasba po želji: 76.40 Glasba po želji: 77.15 Glasba po želji: 77.40 Glasba po želji: 78.15 Glasba po želji: 78.40 Glasba po želji: 79.15 Glasba po želji: 79.40 Glasba po želji: 80.15 Glasba po želji: 80.40 Glasba po želji: 81.15 Glasba po želji: 81.40 Glasba po želji: 82.15 Glasba po želji: 82.40 Glasba po želji: 83.15 Glasba po želji: 83.40 Glasba po želji: 84.15 Glasba po želji: 84.40 Glasba po želji: 85.15 Glasba po želji: 85.40 Glasba po želji: 86.15 Glasba po želji: 86.40 Glasba po želji: 87.15 Glasba po želji: 87.40 Glasba po želji: 88.15 Glasba po želji: 88.40 Glasba po želji: 89.15 Glasba po želji: 89.40 Glasba po želji: 90.15 Glasba po želji: 90.40 Glasba po želji: 91.15 Glasba po želji: 91.40 Glasba po želji: 92.15 Glasba po želji: 92.40 Glasba po želji: 93.15 Glasba po želji: 93.40 Glasba po želji: 94.15 Glasba po želji: 94.40 Glasba po želji: 95.15 Glasba po želji: 95.40 Glasba po želji: 96.15 Glasba po želji: 96.40 Glasba po želji: 97.15 Glasba po želji: 97.40 Glasba po želji: 98.15 Glasba po želji: 98.40 Glasba po želji: 99.15 Glasba po želji: 99.40 Glasba po želji: 100.15 Glasba po želji: 100.40 Glasba po želji: 101.15 Glasba po želji: 101.40 Glasba po želji: 102.15 Glasba po želji: 102.40 Glasba po želji: 103.15 Glasba po želji: 103.40 Glasba po želji: 104.15 Glasba po želji: 104.40 Glasba po želji: 105.15 Glasba po želji: 105.40 Glasba po želji: 106.15 Glasba po želji: 106.40 Glasba po želji: 107.15 Glasba po želji: 107.40 Glasba po želji: 108.15 Glasba po želji: 108.40 Glasba po želji: 109.15 Glasba po želji: 109.40 Glasba po želji: 110.15 Glasba po želji: 110.40 Glasba po želji: 111.15 Glasba po želji: 111.40 Glasba po želji: 112.15 Glasba po želji: 112.40 Glasba po želji: 113.15 Glasba po želji: 113.40 Glasba po želji: 114.15 Glasba po želji: 114.40 Glasba po želji: 115.15 Glasba po želji: 115.40 Glasba po želji: 116.15 Glasba po želji: 116.40 Glasba po želji: 117.15 Glasba po želji: 117.40 Glasba po želji: 118.15 Glasba po želji: 118.40 Glasba po želji: 119.15 Glasba po želji: 119.40 Glasba po želji: 120.15 Glasba po želji: 120.40 Glasba po želji: 121.15 Glasba po želji: 121.40 Glasba po želji: 122.15 Glasba po želji: 122.40 Glasba po želji: 123.15 Glasba po želji: 123.40 Glasba po želji: 124.15 Glasba po želji: 124.40 Glasba po želji: 125.15 Glasba po želji: 125.40 Glasba po želji: 126.15 Glasba po želji: 126.40 Glasba po želji: 127.15 Glasba po želji: 127.40 Glasba po želji: 128.15 Glasba po želji: 128.40 Glasba po želji: 129.15 Glasba po želji: 129.40 Glasba po želji: 130.15 Glasba po želji: 130.40 Glasba po želji: 131.15 Glasba po želji: 131.40 Glasba po želji: 132.15 Glasba po želji: 132.40 Glasba po želji: 133.15 Glasba po želji: 133.40 Glasba po želji: 134.15 Glasba po želji: 134.40 Glasba po želji: 135.15 Glasba po želji: 135.40 Glasba po želji: 136.15 Glasba po želji: 136.40 Glasba po želji: 137.15 Glasba po želji: 137.40 Glasba po želji: 138.15 Glasba po želji: 138.40 Glasba po želji: 139.15 Glasba po želji: 139.40 Glasba po želji: 140.15 Glasba po želji: 140.40 Glasba po želji: 141.15 Glasba po želji: 141.40 Glasba po želji: 142.15 Glasba po želji: 142.40 Glasba po želji: 143.15 Glasba po želji: 143.40 Glasba po želji: 144.15 Glasba po želji: 144.40 Glasba po želji: 145.15 Glasba po želji: 145.40 Glasba po želji: 146.15 Glasba po želji: 146.40 Glasba po želji: 147.15 Glasba po želji: 147.40 Glasba po želji: 148.15 Glasba po želji: 148.40 Glasba po želji: 149.15 Glasba po želji: 149.40 Glasba po želji: 150.15 Glasba po želji: 150.40 Glasba po želji: 151.15 Glasba po želji: 151.40 Glasba po želji: 152.15 Glasba po želji: 152.40 Glasba po želji: 153.15 Glasba po želji: 153.40 Glasba po želji: 154.15 Glasba po želji: 154.40 Glasba po želji: 155.15 Glasba po želji: 155.40 Glasba po želji: 156.15 Glasba po želji: 156.40 Glasba po želji: 157.15 Glasba po želji: 157.40 Glasba po želji: 158.15 Glasba po želji: 158.40 Glasba po želji: 159.15 Glasba po želji: 159.40 Glasba po želji: 160.15 Glasba po želji: 160.40 Glasba po želji: 161.15 Glasba po želji: 161.40 Glasba po želji: 162.15 Glasba po želji: 162.40 Glasba po želji: 163.15 Glasba po želji: 163.40 Glasba po želji: 164.15 Glasba po želji: 164.40 Glasba po želji: 165.15 Glasba po želji: 165.40 Glasba po želji: 166.15 Glasba po želji: 166.40 Glasba po želji: 167.15 Glasba po želji: 167.40 Glasba po želji: 168.15 Glasba po želji: 168.40 Glasba po želji: 169.15 Glasba po želji: 169.40 Glasba po želji: 170.15 Glasba po želji: 170.40 Glasba po želji: 171.15 Glasba po želji: 171.40 Glasba po želji: 172.15 Glasba po želji: 172.40 Glasba po želji: 173.15 Glasba po želji: 173.40 Glasba po želji: 174.15 Glasba po želji: 174.40 Glasba po želji: 175.15 Glasba po želji: 175.40 Glasba po želji: 176.15 Glasba po želji: 176.40 Glasba po želji: 177.15 Glasba po želji: 177.40 Glasba po želji: 178.15 Glasba po želji: 178.40 Glasba po želji: 179.15 Glasba po želji: 179.40 Glasba po želji: 180.15 Glasba po želji: 180.40 Glasba po želji: 181.15 Glasba po želji: 181.40 Glasba po želji: 182.15 Glasba po želji: 182.40 Glasba po želji: 183.15 Glasba po želji: 183.40 Glasba po želji: 184.15 Glasba po želji: 184.40 Glasba po želji: 185.15 Glasba po želji: 185.40 Glasba po želji: 186.15 Glasba po želji: 186.40 Glasba po želji: 187.15 Glasba po želji: 187.40 Glasba po želji: 188.15 Glasba po želji: 188.40 Glasba po želji: 189.15 Glasba po želji: 189.40 Glasba po želji: 190.15 Glasba po želji: 190.40 Glasba po želji: 191.15 Glasba po želji: 191.40 Glasba po želji: 192.15 Glasba po želji: 192.40 Glasba po želji: 193.15 Glasba po želji: 193.40 Glasba po želji: 194.15 Glasba po želji: 194.40 Glasba po želji: 195.15 Glasba po želji: 195.40 Glasba po želji: 196.15 Glasba po želji: 196.40 Glasba po želji: 197.15 Glasba po želji: 197.40 Glasba po želji: 198.15 Glasba po želji: 198.40 Glasba po želji: 199.15 Glasba po želji: 199.40 Glasba po želji: 200.15 Glasba po želji: 200.40 Glasba po želji: 201.15 Glasba po želji: 201.40 Glasba po želji: 202.15 Glasba po želji: 202.40 Glasba po želji: 203.15 Glasba po želji: 203.40 Glasba po želji: 204.15 Glasba po želji: 204.40 Glasba po želji: 205.15 Glasba po želji: 205.40 Glasba po želji: 206.15 Glasba po želji: 206.40 Glasba po želji: 207.15 Glasba po želji: 207.40 Glasba po želji: 208.15 Glasba po želji: 208.40 Glasba po želji: 209.15 Glasba po želji: 209.40 Glasba po želji: 210.15 Glasba po želji: 210.40 Glasba po želji: 211.15 Glasba po želji: 211.40 Glasba po želji: 212.15 Glasba po želji: 212.40 Glasba po želji: 213.15 Glasba po želji: 213.40 Glasba po želji: 214.15 Glasba po želji: 214.40 Glasba po želji: 215.15 Glasba po želji: 215.40 Glasba po želji: 216.15 Glasba po želji: 216.40 Glasba po želji: 217.15 Glasba po želji: 217.40 Glasba po želji: 218.15 Glasba po želji: 218.40 Glasba po želji: 219.15 Glasba po želji: 219.40 Glasba po želji: 220.15 Glasba po želji: 220.40 Glasba po želji: 221.15 Glasba po želji: 221.40 Glasba po želji: 222.15 Glasba po želji: 222.40 Glasba po želji: 223.15 Glasba po želji: 223.40 Glasba po želji: 224.15 Glasba po želji: 224.40 Glasba po želji: 225.15 Glasba po želji: 225.40 Glasba po želji: 226.15 Glasba po želji: 226.40 Glasba po želji: 227.15 Glasba po želji: 227.40 Glasba po želji: 228.15 Glasba po želji: 228.40 Glasba po želji: 229.15 Glasba po želji: 229.40 Glasba po želji: 230.15 Glasba po želji: 230.40 Glasba po želji: 231.15 Glasba po želji: 231.40 Glasba po želji: 232.15 Glasba po želji: 232.40 Glasba po želji: 233.15 Glasba po želji: 233.40 Glasba po želji: 234.15 Glasba po želji: 234.40 Glasba po želji: 235.15 Glasba po želji: 235.40 Glasba po želji: 236.15 Glasba po želji: 236.40 Glasba po želji: 237.15 Glasba po želji: 237.40 Glasba po želji: 238.15 Glasba po želji: 238.40 Glasba po želji: 239.15 Glasba po želji: 239.40 Glasba po želji: 240.15 Glasba po želji: 240.40 Glasba po želji: 241.15 Glasba po želji: 241.40 Glasba po želji: 242.15 Glasba po želji: 242.40 Glasba po želji: 243.15 Glasba po želji: 243.40 Glasba po želji: 244.15 Glasba po želji: 244.40 Glasba po želji: 245.15 Glasba po želji: 245.40 Glasba po želji: 246.15 Glasba po želji: 246.40 Glasba po želji: 247.15 Glasba po želji: 247.40 Glasba po želji: 248.15 Glasba po želji: 248.40 Glasba po želji: 249.15 Glasba po želji: 249.40 Glasba po želji: 250.15 Glasba po želji: 250.40 Glasba po želji: 251.15 Glasba po želji: 251.40 Glasba po želji: 252.15 Glasba po želji: 252.40 Glasba po želji: 253.15 Glasba po želji: 253.40 Glasba po želji: 254.15 Glasba po želji: 254.40 Glasba po želji: 255.15 Glasba po želji: 255.40 Glasba po želji: 256.15 Glasba po želji: 256.40 Glasba po želji: 257.15 Glasba po želji: 257.40 Glasba po želji: 258.15 Glasba po želji: 258.40 Glasba po želji: 259.15 Glasba po želji: 259.40 Glasba po želji: 260.15 Glasba po želji: 260.40 Glasba po želji: 261.15 Glasba po želji: 261.40 Glasba po želji: 262.15 Glasba po želji: 262.40 Glasba po želji: 263.15 Glasba po želji: 263.40 Glasba po želji: 264.15 Glasba po želji: 264.40 Glasba po želji: 265.15 Glasba po želji: 265.40 Glasba po želji: 266.15 Glasba po želji: 266.40 Glasba po želji: 267.15 Glasba po želji: 267.40 Glasba po želji: 268.15 Glasba po želji: 268.40 Glasba po želji: 269.15 Glasba po želji: 269.40 Glasba po želji: 270.15 Glasba po želji: 270.40 Glasba po želji: 271.15 Glasba po želji: 271.40 Glasba po želji: 272.15 Glasba po želji: 272.40 Glasba po želji: 273.15 Glasba po želji: 273.40 Glasba po želji: 274.15 Glasba po želji: 274.40 Glasba po želji: 275.15 Glasba po želji: 275.40 Glasba po želji: 276.15 Glasba po želji: 276.40 Glasba po želji: 277.15 Glasba po želji: 277.40 Glasba po želji: 278.15 Glasba po želji: 278.40 Glasba po želji: 279.15 Glasba po želji: 279.40 Glasba po želji: 280.15 Glasba po želji: 280.40 Glasba po želji: 281.15 Glasba po želji: 281.40 Glasba po želji: 282.15 Glasba po želji: 282.40 Glasba po želji: 283.15 Glasba po želji: 283.40 Glasba po želji: 284.15 Glasba po želji: 284.40 Glasba po želji: 285.15 Glasba po želji: 285.40 Glasba po želji: 286.15 Glasba po želji:

ŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORT

V TURNIRU ZA EVROPSKI POKAL NARODOV S 3:2 (1:1) Švedska izločila Jugoslavijo

Dve žogi v vratnico švedske mreže - Galic in Zambata uspešna za »plave«

SVEDSKA: Nyholm-Rosander, Wing-Bergmark, Johansson, Mild, Brakman, Oberg, Simonsson, Bild, Persson.
JUGOSLAVIJA: Sokić-Jusić, Braun-Ferušić, Vasović, Popović, Samardžić, Zambata, Melić, Galic, Škobelar.

Sodnik: Taylor (Velika Britanija).
MALMOE, 18. — Stadion, na katerem švedska že 34 let ni okusila poraza, je tudi tokrat prinesel srečo domačim nogometašem. Ni namreč pretirano govoriti o sreči, ker je vratnica švedske mreže dvakrat kapitulirala. Prvič je vratnica odšla oster strel Galic iz neposredne bližine, drugič pa je Nyholm rešila pred strelom z glavo istega jugoslovanskega napadalca. Brez smole bi lahko Jugoslavija že v 21. minuti vodila z 2:0.

Položaj pa je ostal nerazrešen vse do 29. ko so »plavi« začeli z Jusićem oster in hiter napad po desni strani igrišča. Jugoslovanski branilec se je odziral žoge s predložkom Galicu, ta je pa žogo poslal na desno k prostemu Samardžiću. Desno krilo jugoslovanske reprezentacije je uspešno poslal žogo pred gol, kjer je postalo plen Zambate, ki je tokrat z glavo prevaril odličnega Nyholma. O švedskem vratarju se lahko reče, da je, ne glede na vratnico, ki mu je dvakrat prišla na pomoč, v uvodnih potezih tekme večkrat rešil s svojimi drznimi posegi mrežo.

Na jugoslovanski zadetek so Švedi množično odgovorili in bi lahko v 27. minuti izenačili. Njihova akcija pa je bila preveč zmehčana in priložnost se je razblinila v nič. Dve minuti kasneje bi lahko Jugoslavija povečala rezultat, toda Zambata ni znal in ni mogel izrabiti predložitve Melića z globino. Napaka se je takoj makševala, ker so Švedi s protinapadom nevarno približali jugoslovanskim vratom. Tudi tokrat so Jugoslavlani, kar je bilo danes precej pogosto, pustili Švede preveč svobodne. To je izrabil Oberg, ki je z ne preveč nevarnim strelom ukanil Sokića, ki mu je prišel nasproti, da mu zapre vrata. Po obojestranskih napadih brez posledice, so imeli gostje tik pred zaključkom prvega polčasa izredno priložnost, ki jo je ustvaril Melić, medtem ko jo je Samardžić zaključil z močnim strelom tik vratnice v out.

V drugem polčasu so se Švedi vrgli v igro in so pomamljivo tehnično nadoknadili z vratarstvom in borbenostjo. Posebnih akcij ni bilo, a vseeno se je dočrtnost v 15. minuti prešla v vodstvo. Stiri minute kasneje je bilo stanje po je z desno približal vratom Nyholma in ker bi se mu strel ne posrečil, je žogo predložil visoko pred švedsko svetilko. Galic je poglaval v vrat, kar je Nyholm se je moral drugič skloniti v mrežo.

Minuto kasneje so se Švedi odločili z močnim strelom, katerega je Sokić ukanil v izrednem vodstvenem letu. Zatem je imela Jugoslavija morda najboljšo priložnost dneva, vendar Zambata jo ni znal izrabiti. Izrabiti pa so jo Švedi, ki so odšli v napad in vtrajali, dokler niso v 24. minuti priložnost jugoslovanske mreže tretjo neubranljivo žogo, ki jim je prinesla zmago in vstop v četrtfinale turnirja za evropski pokal narodov.

SPLIT, 18. — Stiri dni pred nogometno tekmo za evropski pokal narodov z Italijo, ki bo 19. novembra na olimpijskem stadionu v Rimu, se bo sovjetska reprezentanca ustavila v Splitu, kjer bo odigrala prijateljsko srečanje verjetno s Hajdukom. Sovjetska nogometna zveza je to željo sporočila jugoslovanski s pripombo, da se bo v Splitu ustavila 6. novembra.

BOKS
LONDON, 18. — Svetovni prvak teške kategorije Sonny Liston, ki se je kljub dogovoru za nekaj nastopov na Angleškem, nepriznanično vrnil v Ameriko, bo branil svoj naslov proti Angležu Brianu Londonu samo pod pogojem, da bodo podobe ugodne. Listonov svetovalec

JOŽE VERGAN: Od MAREZIG do MADRIDA

69.
»Kar naprej, tovariša, kar naprej!« sem jima rekel.
Pozdravila sta, stopila med nas in se prestavila. Starejši je bil Pavel, mlajši Jožef.
Vprašal sem ju, kako da imata tri brzostrelke, pa sta samo dva.
Pavel je začel pripovedovati:
»Da sovražnik Nemce, imam dovolj vzroka. Zasedli so moje domovino, razdeljali naša mesta in p. bili na stotisoče ljudi. Ko so zasedli leta 1939 Varšavo, so mi ubili tudi očeta in sestro. Pozneje so se mene nasilno mobilizirali. Kako sem se počutil v nemški uniformi, si lahko predstavljate! Ko sem izvedel, da so v okolišni partizani, nisem imel več mirne ure. Nepristano sem samo razmišljal, kako bi pobegnil k vam in se rešil teh nemških čunč. Po razgovoru s tabo v gostilni, sem takoj vedel, kam kakaš, in je bil moj sklep storjen. Po vsej sili pa je hotel tudi Jožef z mano.
Prvi dan nama ni uspelo. Tudi drugi dan sva naletela na ovire. Tretji dan pa sva se odločila. Prostovoljno sva se javila v partizno, čeprav sva vedela, da pojde tudi en Nemec z nama. Do Lambresa smo hodili po glavni cesti, tam pa sem pre-

V PRVI TEKMI ZA EVROPSKI POKAL PRVAKOV Neodločeno 0:0 Everton-Inter

Premoč Italijanov v prvem, Angležev pa v drugem polčasu

EVERTON: West, Parker, Harris, Gabriel, Labone, Kay, Scott, Stevens, Young, Vernon, Temple.
INTER: Sarti, Burnic, Facchetti, Tagnin, Guarneri, Picchi, Jair, Mazzola, Di Giacomo, Suarez, Szymanski.
Sodnik: Gyula Gere (Madžarska).
Gledalci: 70.000.

EVERTON, 18. — Prva tekma Interja na turnirju za evropski pokal prvakov z angleškim Evertonom se je končala 0:0. Neodločen rezultat lahko pomiri italijanske enastorice, ki se bo lahko oddolžila v povratni tekmi na domačih tleh. Za Angleže torej neugoden izid, še posebej, ker bodo prihodnji teden nastopili v Milanu. Inter je pod spretnim vodstvom razpoloženega Suareza spravljal večkrat domačine v zaigato in se lahko reče, da so bile

akcije italijanskih napadalcev zelo nevarne. Angleži so hoteli na vsak način prodrati, zaradi česar so spravili v napad tudi desnega krila Jima Gabriela. Kljub temu pa so se napadi izjalovili ob trdni obrambi milanske enastorice.

Kljud premoči pa se je Inter za las rešil poraza. To je bilo v 33. drugega polčasa, ko je po množičnem napadu Angležev Vernon spravljal žogo v kot italijanskih vrat. Na Sartičevu sreču pa je sodnik zavil off-side in tako reši Inter gotovega poraza.

Tudi Everton je imel srečo. V 27. je Guarneri pripomogel, da je Jair prišel do žoge in se tudi izognil vratarju. Njegov strel pa ni končal v mreži, ker je angleški srednji krilec v zadnjem trenutku prestopil žogo in jo poslal v kot.
Zaradi grobe igre Angležev je prišlo tudi do incidentov, toda sodnik ni izpustil vaje iz rok. Angleži pa so iz varnostnih razlogov nevarnosti poslali na rob igrišča večje število policajev in tako se je ozačje ponovno nekoliko umirilo.

Inter bi lahko zmagal; če bi bili napadalci, posebno v prvem polčasu bolj točni. Vsega skupaj je vratar Evertona samo dvakrat resno nastopil, da je ubranil strele Suareza in Jaira. V drugem polčasu pa je premoč prešla v roke domačega moštva, ki je spravilo v napad tudi krilce. Kljub temu Sarti ni klonil in v glavnem je njegova zašluga, da je ostala njegova mreža nedotaknjena.

DUBLIN, 18. — V prvem srečanju za pokal evropskega mest je španska Valencia premagala irski Shamrock z 1:0 (0:0).

NICE, 18. — Prva tekma prvega kola turnirja za pokal evropskih prvakov med Monacom in atenskim AEK se je končala z zmago francoskega moštva s 7:2 (5:0).

29. t. m. atletski miting za mlajše mladince

Kot smo že nekoč poročali, bo športno združenje Bor priredilo ob koncu meseca veliko atletsko tekmo, na katerem bodo nastopili prav vsi najboljši mladi atleti iz naše dežele. Tekmovanje bo veljalo tudi za ekipno prvenstvo Italije. Tekmovalci bodo razdeljeni v skupine po starosti in bo prireditev Bora ena zadnjih v sezoni, pričakujemo izredno hude borbe in seveda odlične rezultate, ki bodo miting zelo zalozili.

Uspeh atletske prireditve ni odvisen samo od kvaliteten tehničnih rezultatov, temveč tudi od moralnih lastnosti organizatorja. Športno združenje Bor je bilo v svojih prvih letih življenja deležno mnogih »uslug« z raznih strani, čeprav je bilo in je iskrena športna organizacija brez vsake politične barve. S časom se je združenje kvaliteten okrepilo, njegovi prihodni so začeli nastopati tudi na pomembnejših športnih prireditvah in si s poštenimi italijanskimi športniki. Navezala so pridobivali ugled s strani italijanskih športnikov. Navezala so prijateljstvo in vsaki skrajnejši je bil avtomatično izoliran. Uradni krogi so morali spreminjati svoje stališče do slovenskega športa. Spoznali so, da Bora ne predstavlja le skupine vseh športnikov, temveč je izraz splošnih težav slovenske mladine, to je razumevanja in prijateljstva z italijansko mladino.

Kar se tiče samega tekmovalca, katero bo Bor organiziral v nedeljo 29. septembra, so priprave že nekaj časa v teku. Namen organizatorja je bil, da se na atletski miting pojavijo tudi atleti iz Avstrije in Slovenije. Za pravila atletske zveze ne dovoljujejo tujim atletom, da sodelujejo v uradnem tekmovalstvu italijanskih atletov.

Poskus Bora, da tudi na športnem področju poizkuša sodelovanje med obmejnimi deželami, letos ni uspel, ostal pa je na črni in izenačil ga bo treba čimprej. Na tekmovalstvu bodo nastopili samo atleti iz Furlanije-Juljske krajine. Prva dva dni bo vodstvo kluba vabila vsem atletskim skupinam, ki jih

diagonal Nemcu, naj krenemo s poti na grič, češ da bomo imeli od onod lepši razgled na cesto. V vinogradih smo se ustavili in skušal sem tudi Nemca prepričati, da bi zbežal z nama. Govoril sem pretirani disciplini, o grobosti komandanta in o neprestanem poniževanju. Nemec pa je bil zagrižen hitlerjanec in mi je začel groziti. Vnel se je prepri, naposled pa sem potegnil pištolo in Nemca ustrelil. Tako sem prinesel še njegovo brzostrelko.

Za hip je obmolnil, pogledal po borch naokrog in nadaljeval:

»Zdaj sva med vami. Sprejmite naju v svoje vrste in pustite nama brzostrelki, da se skupaj boriva proti nemškemu nasilju. To brzostrelko pa poklanjam vašemu komandantu.«

Še tisto noč smo ubitega Nemca pokopali in zabrisali za njim vsako sled, nato pa smo se preselili v okraj Creuse v bližino Briva. Tamo smo našli na dve skupini partizanov, od katerih je bila ena francoska, ena pa španska. Brž smo se domenili za skupno delo.

25. aprila sem obiskal našo drugo četo v Villenenu. Borci so bili sila potrti. Komandanta sem vprašal, kaj se je zgodilo. »Zadela nas je huda nesreča,« je rekel.

Nato mi je začel pripovedovati:
»Italijanski fašisti so slavili 21. aprila svoj praznik. Ob tej priložnosti so priredili v mestnem gledališču v Toulouseu svečano akademijo. Da bi bila proslava kar se da slovesna, so povabili Italijani na to prireditev tudi vse višje nemške oficirje v mestu. Mi smo jim hoteli skiniti veselje s peklenkim strojem, ki naj bi ga nekdo zanesel v dvorano. Za to akcijo sta se prostovoljno javila Rosina Bet in Enzo Gadeas, mi pa smo jima preskrbeli dovolilnico, vstopnico in peklenki stroj.

Rosina in Enzo sta prišla srečno v dvorano, sedla sta, položila peklenki stroj pod sedež in čakala, da zapustita ob prvem odmoru dvorano. Nesreča pa je hotela, da je eksplozivni peklenki stroj deset minut pred časom. Nastala je strašna

MEDNARODNA ODBOJKA Jugoslavija 3 Italija 0

BOLOGNA, 18. — Italija in Jugoslavija sta se nocel prvič spoprijeli v uradnem dvoboju v odbolki. Zmagali so Jugoslavlani 3:0. Italijani niso mogli nicesar proti tehnično in atletsko boljšim gostom, ki so razpolagali s tekmei kakor so hoteli.

Reprezentanci sta nastopili v naslednjih postavah:

JUGOSLAVIJA: Božić (kap.), Bulatović, Gordana Janković, Valdimir Janković, Kos, Niković, Palisaski, Petrović, Ribarić, Spet, Tomljanović, Urnaut.

ITALIJA: Bellagambi (kap.), Battaglia, Bondi, Bravi, Fangareggi, Gay, Gazi, Grassellini, Mazzi, Mescoli, Nannini, Zanetti.
Sodnik: Benuzzi iz Bologne.

Motorni člani »Bora 2« v Jesolu

V PREDZADNJEM KOLU ITALIJANSKEGA PRVENSTVA V HOKEJU NA KOTALKAH

TRIESTINA končno sama v vodstvu

V prihodnjem zavrtljaju odločitev za naslov in izpad

Nedeljsko kolo je bilo brez dvoma odločilnega pomena za dokončno sliko lestvice. Vsaj kar se tiče prvih mest vrednostne lestvice letošnjega prvenstva v hokeju na kotalkah. Triestina in Monza sta bili svojo bitko za prvo mesto prva na domačem igrišču, druga pa na tujih tleh, z dokaj nevarnimi nasprotniki.

Tržačani, ki so gostili ekipo z najbolj prodornim napadom, so srečno nabrali preizkušnjo in si tako nabrali naknadni dve točki. V tem indirektnem boju pa je odločilo Monza, ki je morala kljub vodstvu dveh golov v Lodi kloni tamkajšnji vigrani ekipi in se tako s skoro stodoletno gotovostjo tudi za letošnje odločitev svojim upom in željam po državnem naslovu.

Sicer pred zaključkom prvenstva je še eno kolo, v katerem bo tržaška ekipa morala v Rim, kjer se bo spoprijela z moštvo, ki bo prisiljeno, zaradi nedeljskega poraza, položiti v tekmo vse svoje sile, če si hoče priboriti pravo odločitev v največji konkurenci. Kaj vse bodo poskusili in zmogli rimski atleti, da bi zavestili Tržačane in jih prisilili na poraz?

To je glavno vprašanje tega tedna. Zadnje trohice svojih upov polagajo lombardski atleti prav v prerjenje rimske ekipe. Seveda bi pozitiven rezultat Lazio razveselil tudi Modenčane, ki bi v primeru poraza Tržačanov spet stopili na pozornico in spet kandidirali za lovoriko najboljšega. Realne sposobnosti Tržačanov na močno napredno tehnično na njihovo stran in je težko bo prišlo do njim nasprotnega rezultata, čeprav bodo morali pred tvoj publiko. Ze izenačen izid tekme bi dovolil tržaški ekipi ponovno osvojitve državnega naslova in prav zaradi tega jih smemo že danes šteti za italijanske prvake.

Monza se je prav na cilju, skoraj v istih okoliščinah kakor Lodi, letos izmuznil iz rok končni uspeh. V letošnjem tekmovalstvu je bilo zmag na tujih tleh bore malo in prav zato so le-te imele dvojno važnost. Monza si je nabrala prav malo točk na vročih igriščih, ki bi jo uvrstili na to se ji je makševalo. Nasprotniki je Triestina, ki je edina uspešno zaključila vsaj eno srečanje na igrišču direktnih nasprotnikov prav na tem uspehu lahko osnovala svoj končni uspeh.

Če se so stvari skoro dokončno razvile, bi čela lestvice so se v protitežu dokaj zapletle na njenem dnu.

V preteklem kolu je prišlo namreč do direktnega spopada med Laziom in Bassanom. Tekma med njima je bila zelo živa. Ni moglo biti tudi drugače, saj sta se borila za obstoj v prvi ligi. Dve ekipi so vrgli v boj vse svoje moči in prav ob zaključku dosegle zadnji gol, ki jim je doprinesel zmago in tako poživl upanja ter oddaljil strah pred izpadom. V zadnjem kolu bo Bassano igral v Testi proti Ferroviariu. Verjetno bo moral zapustiti obe točki, ker pa račun na istočasen poraz Lazia v Rimu, se že pripravlja na ponovno nadoknadno tekmo z rimsko ekipo. To srečanje naj bi torej določilo ime moštva, ki bo ostalo v prvi ligi in seveda istočasno dokončno obdilo drugo.

Izidi
Triestina-Novara 7:2
Marzotto-Ferroviario 7:6
Lodi-Monza 5:2
Bassano-Lazio 6:5
Modena-Follonica 6:0

Na startu
eksplozija. Sedem ljudi je bilo ubitih in nad dvajset ranjenih. Pri tem sta izgubila življenje tudi oba naša borca. Rosina je bila na mestu mrtva, Enzo pa je bil nevarno ranjen in ga so pozneje gestapovci zveržali mučili in naposled ubili, ker ni hotel nicesar izdati. Lahko si misliš, kako nas je pretresla smrt naših tovarišev.

Tudi mene je pretresla ta vest. Po r. du sta bila oba Italijana in sta mnogo prestala pod fašizmom. Bila sta najbolj poštovna tovariša v borbi proti fašizmu. Njuni sliki smo dali razmnožiti in menda ni bilo antifašistične družine v tem delu Francije, da bi jih ne imela.

Na ta atentat so odgovorili Nemci z represalijami in aretacijami. Samo v Toulouseu so aretirali nad 5000 ljudi; nekatere so postrelili, večino pa odgnali v taborišče smrti. Nasilje pa rodi odpor in sovraštvo proti Nemcem se je močno povečalo, partizanske enote pa so se pomnožile s številnimi novimi borci.

Severovzhodno od Montaubana leži mesto Villefranche. Tam se je vezbala neka nemška divizija. Naši aktivisti so takoj ugotovili, da so to hrvaški domobranci, ki jih je poslal krivnik Pavel Hitlerjev v pomoč. Čeprav so bili oblečeni v nemško uniformo, niso bili ravno vsi nadenjeni za Nemce in Hitlerja. Med njimi je bilo tudi nekaj takih, ki so fašizem in nacizem celo sovražili. Nemci jim niso preveč zaupali in so jim dodelili samo nemške oficirje. To je Hrvače seveda jezilo, naši aktivisti pa so jih še podpirali, tako da je prišlo jeseni 1934 do upora. Nekaj časa so bili Hrvači gospodarji položaja v Villefranchu. Napravili pa so usodno napako in so čisto pozabili zasesti telefonsko centralo. Nemški oficirji so to izrabili in telefonsko prosili za pomoč.

Kmalu je pridrla nemška esesovska divizija iz Toulousea in je mesto obklopile. Počasi je začela stiskati obroč proti sredini mesta in končno je upor zatrla. Sledile so hude represalije. Kakih 60 bolj zavednih fantov so aretirali in po zaporih mučili, divizijo pa so kmalu poslali za kazen na rusko fronto.

Soba za samca

(Nadaljevanje s 3. strani)

menu gotovo ne gre daleč. Morda je šel po cigarete. Ko se bo vrnil, mu bo postavila na mizo zapeljivo, kadeč se čaj.
Cez kakih pet minut je prišel Walker ves premočen nazaj. Začelo je kar sam potrkal na njena vrata.
»Kakšni pa ste, za božjo voljo!« se je hlinila. »Ali ste šli zopet ven? Nič vas nisem slišala, ko ste zapuščali hišo.«
»Opravke sem imel na pošti,« je rekel. »Moram vam namreč nekaj povedati.«

»Kaj pa, gospod Walker?«
»Jutri se bom odselil. Nastopil bom novo službo. V Chicagu.«
»Prebledela je. Za las bi se ji bil skoraj izmaknil. »Zdaj ali nikoli, si je mislila.«

»No,« je dejala priliznjeno, »žal mi bo za vami, gospod Walker. Poslušajte, prosim, čeja pa mi gotovo ne boste odbili, kajne?«
»Mudi se mi spat, gospa Flynnova,« je odgovoril. »Jutri moram z arana vstati.«

»Pa vzemite skodelico čaja s seboj v sobo,« ni popustila Mary Flynn.

»No, prav,« je naposled popustil. »Pri tem slabem vremenu mi čaj res ne more škodovati.«

Iz trebusatega vrta mu je nalila v skodelico čaja — in strupa, ki je bil v njem. Walker se je zahvalil, vzel dva kosčka sladkornja, želel lahko noč in odšel.

»Vse gre kot namazano,« je pomislila gospa Flynnova. Imela je prav: če bi gospod Walker hotel popiti čaj pri njej, potem bi si morala izmisljati izgovore, zakaj se ne dotika svoje skodelice.

Sedela je v kuhinji in napeto prisluškovala. Ni minila minuta, ko je zaslišala zamolkel padec.

Tako urno ni še nikoli stekla po stopnicah kvišku. Sunkovito je odprla vrata.

John Walker je ležal na svoji postelji. Ni se več ganil. Poleg njega je stala na pol izpraznjena skodelica.

Ko se je gospa Flynnova prepričala, da je njen podjarmnik res mrtve, je planila k omari in privlekla ven njegove nedeljske čevlje.

Cevlji so bili prazni.

Gospa Flynnova je začela mrzlično preiskovati sobo. Nobene razpoke ni izpuštila. Nič.

Nenadoma se je zavedla: Walker je bil na pošti! Odpustil je denar. Stirlingast dobrih stotakov...

Kakor oamamljena se je opotekla po stopnicah navzdol. Kakor pijana se je sesedla na stoli. In avtomatično je prišla za vré in si odsotno nalila čaja — in smrtnega strupa.

Ni minila minuta, ko je bilo slišati v samotni hiši še en zamolkel padec trupla na tla...

H. ELLISON